

The Project Gutenberg Etext of Epical Songs, by Pencho Slaveykov #2 in our series by Pencho Slaveykov

This Bulgarian Etext uses the Cyrillic Windows 1251 character set

Copyright laws are changing all over the world, be sure to check the laws for your country before redistributing these files!!!

Please take a look at the important information in this header. We encourage you to keep this file on your own disk, keeping an electronic path open for the next readers.

Please do not remove this.

This should be the first thing seen when anyone opens the book. Do not change or edit it without written permission. The words are carefully chosen to provide users with the information they need about what they can legally do with the texts.

****Welcome To The World of Free Plain Vanilla Electronic Texts****

****Etexts Readable By Both Humans and By Computers, Since 1971** *These Etexts Prepared By Hundreds of Volunteers and Donations***

Information on contacting Project Gutenberg to get Etexts, and further information is included below. We need your donations. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a 501(c)(3) organization with EIN [Employee Identification Number] 64-6221541

As of 12/12/00 contributions are only being solicited from people in: Colorado, Connecticut, Idaho, Indiana, Iowa, Kentucky, Louisiana, Massachusetts, Montana, Nevada, Oklahoma, South Carolina, South Dakota, Texas, Vermont, and Wyoming.

As the requirements for other states are met, additions to this list will be made and fund raising will begin in the additional states. Please feel free to ask to check the status of your state.

International donations are accepted, but we don't know ANYTHING about how to make them tax-deductible, or even if they CAN be made deductible, and don't have the staff to handle it even if there are ways.

These donations should be made to:

Project Gutenberg Literary Archive Foundation
PMB 113
 1739 University Ave.
 Oxford, MS 38655-4109

Title: Epical Songs

Author: Pencho Slaveykov

Official Release Date: September, 2002 [Etext #3433]

[Yes, we are about one year ahead of schedule]

[The actual date this file first posted = 04/18/01]

Edition: 1

Language: Bulgarian

The Project Gutenberg Etext of Epical Songs, by Pencho Slaveykov *****This file should be named epsng10.txt or epsng10.zip*****

Corrected EDITIONS of our etexts get a new NUMBER, epsng11.txt VERSIONS based on separate sources get new LETTER, epsng10a.txt

This etext was produced by Snezhina Gileva.

Project Gutenberg Etexts are usually created from multiple editions, all of which are in the Public Domain in the United States, unless a copyright notice is included. Therefore, we usually do NOT keep any of these books in compliance with any particular paper edition.

We are now trying to release all our books one year in advance of the official release dates, leaving time for better editing. Please be encouraged to send us error messages even years after the official publication date.

Please note: neither this list nor its contents are final till midnight of the last day of the month of any such announcement. The official release date of all Project Gutenberg Etexts is at Midnight, Central Time, of the last day of the stated month. A preliminary version may often be posted for suggestion, comment and editing by those who wish to do so.

Most people start at our sites at:

<http://gutenberg.net>

<http://promo.net/pg>

Those of you who want to download any Etext before announcement can surf to them as follows, and just download by date; this is also a good way to get them instantly upon announcement, as the indexes our cataloguers produce obviously take a while after an announcement goes out in the Project Gutenberg Newsletter.

<http://www.ibiblio.org/gutenberg/etext02>

or

<ftp://ftp.ibiblio.org/pub/docs/books/gutenberg/etext02>

Or /etext01, 00, 99, 98, 97, 96, 95, 94, 93, 92, 92, 91 or 90

Just search by the first five letters of the filename you want, as it appears in our Newsletters.

Information about Project Gutenberg (one page)

We produce about two million dollars for each hour we work. The time it takes us, a rather conservative estimate, is fifty hours to get any etext selected, entered, proofread, edited, copyright searched and analyzed, the copyright letters written, etc. This projected audience is one hundred million readers. If our value per text

is nominally estimated at one dollar then we produce \$2 million dollars per hour this year as we release fifty new Etext files per month, or 500 more Etexts in 2000 for a total of 3000+. If they reach just 1-2% of the world's population then the total should reach over 300 billion Etexts given away by year's end.

The Goal of Project Gutenberg is to Give Away One Trillion Etext Files by December 31, 2001. [10,000 x 100,000,000 = 1 Trillion] This is ten thousand titles each to one hundred million readers, which is only about 4% of the present number of computer users.

At our revised rates of production, we will reach only one-third of that goal by the end of 2001, or about 3,333 Etexts unless we manage to get some real funding.

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation has been created to secure a future for Project Gutenberg into the next millennium.

We need your donations more than ever!

Presently, contributions are only being solicited from people in: Colorado, Connecticut, Idaho, Indiana, Iowa, Kentucky, Louisiana, Massachusetts, Montana, Nevada, Oklahoma, South Carolina, South Dakota, Texas, Vermont, and Wyoming.

As the requirements for other states are met, additions to this list will be made and fund raising will begin in the additional states.

These donations should be made to:

Project Gutenberg Literary Archive Foundation
PMB 113
 1739 University Ave.
 Oxford, MS 38655-4109

Project Gutenberg Literary Archive Foundation,
 EIN [Employee Identification Number] 64-6221541,
 has been approved as a 501(c)(3) organization by the US Internal Revenue Service (IRS). Donations are tax-deductible to the extent permitted by law. As the requirements for other states are met, additions to this list will be made and fund raising will begin in the additional states.

All donations should be made to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Mail to:

Project Gutenberg Literary Archive Foundation
PMB 113
 1739 University Avenue
 Oxford, MS 38655-4109 [USA]

We need your donations more than ever!

You can get up to date donation information at:

<http://www.gutenberg.net/donation.html>

If you can't reach Project Gutenberg,
you can always email directly to:

Michael S. Hart <hart@pobox.com>

hart@pobox.com forwards to hart@prairienet.org and archive.org if your mail bounces from archive.org, I will still see it, if it bounces from prairienet.org, better resend later on. . . .

Prof. Hart will answer or forward your message.

We would prefer to send you information by email.

Example command-line FTP session:

```
ftp ftp.ibiblio.org
login: anonymous
password: your@login
cd pub/docs/books/gutenberg
cd etext90 through etext99 or etext00 through etext02, etc. dir [to see files]
get or mget [to get files. . .set bin for zip files]
GET GUTINDEX.?? [to get a year's listing of books, e.g., GUTINDEX.99] GET GUTINDEX.ALL [to get a
listing of ALL books]
```

The Legal Small Print

(Three Pages)

*****START**THE SMALL PRINT!**FOR PUBLIC DOMAIN ETEXTS**START***** Why is this "Small Print!" statement here? You know: lawyers. They tell us you might sue us if there is something wrong with your copy of this etext, even if you got it for free from someone other than us, and even if what's wrong is not our fault. So, among other things, this "Small Print!" statement disclaims most of our liability to you. It also tells you how you may distribute copies of this etext if you want to.

***BEFORE!* YOU USE OR READ THIS ETEXT**

By using or reading any part of this PROJECT GUTENBERG-tm etext, you indicate that you understand, agree to and accept this "Small Print!" statement. If you do not, you can receive a refund of the money (if any) you paid for this etext by sending a request within 30 days of receiving it to the person you got it from. If you received this etext on a physical medium (such as a disk), you must return it with your request.

ABOUT PROJECT GUTENBERG-TM ETEXTS

This PROJECT GUTENBERG-tm etext, like most PROJECT GUTENBERG-tm etexts, is a "public domain" work distributed by Professor Michael S. Hart through the Project Gutenberg Association (the "Project"). Among other things, this means that no one owns a United States copyright on or for this work, so the Project (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth below, apply if you wish to copy and distribute this etext

under the "PROJECT GUTENBERG" trademark.

Please do not use the "PROJECT GUTENBERG" trademark to market any commercial products without permission.

To create these etexts, the Project expends considerable efforts to identify, transcribe and proofread public domain works. Despite these efforts, the Project's etexts and any medium they may be on may contain "Defects". Among other things, Defects may take the form of incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other etext medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

LIMITED WARRANTY; DISCLAIMER OF DAMAGES

But for the "Right of Replacement or Refund" described below, [1] Michael Hart and the Foundation (and any other party you may receive this etext from as a PROJECT GUTENBERG-tm etext) disclaims all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees, and [2] YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE OR

UNDER STRICT LIABILITY, OR FOR BREACH OF WARRANTY OR CONTRACT, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES, EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGES.

If you discover a Defect in this etext within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending an explanatory note within that time to the person you received it from. If you received it on a physical medium, you must return it with your note, and such person may choose to alternatively give you a replacement copy. If you received it electronically, such person may choose to alternatively give you a second opportunity to receive it electronically.

THIS ETEXT IS OTHERWISE PROVIDED TO YOU "AS-IS". NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, ARE MADE TO YOU AS TO THE ETEXT OR ANY MEDIUM IT MAY BE ON, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE.

Some states do not allow disclaimers of implied warranties or the exclusion or limitation of consequential damages, so the above disclaimers and exclusions may not apply to you, and you may have other legal rights.

INDEMNITY

You will indemnify and hold Michael Hart, the Foundation, and its trustees and agents, and any volunteers associated with the production and distribution of Project Gutenberg-tm texts harmless, from all liability, cost and expense, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following that you do or cause: [1] distribution of this etext, [2] alteration, modification, or addition to the etext, or [3] any Defect.

DISTRIBUTION UNDER "PROJECT GUTENBERG-tm"

You may distribute copies of this etext electronically, or by disk, book or any other medium if you either

delete this

"Small Print!" and all other references to Project Gutenberg, or:

[1] Only give exact copies of it. Among other things, this

requires that you do not remove, alter or modify the etext or this "small print!" statement. You may however, if you wish, distribute this etext in machine readable binary, compressed, mark-up, or proprietary form, including any form resulting from conversion by word processing or hypertext software, but only so long as ***EITHER***:

[*] The etext, when displayed, is clearly readable, and

does **not** contain characters other than those intended by the author of the work, although tilde (~), asterisk (*) and underline (_) characters may be used to convey punctuation intended by the author, and additional characters may be used to indicate hypertext links; OR

[*] The etext may be readily converted by the reader at

no expense into plain ASCII, EBCDIC or equivalent form by the program that displays the etext (as is the case, for instance, with most word processors); OR

[*] You provide, or agree to also provide on request at

no additional cost, fee or expense, a copy of the etext in its original plain ASCII form (or in EBCDIC or other equivalent proprietary form).

[2] Honor the etext refund and replacement provisions of this

"Small Print!" statement.

[3] Pay a trademark license fee to the Foundation of 20% of the

gross profits you derive calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. If you don't derive profits, no royalty is due. Royalties are payable to "Project Gutenberg Literary Archive Foundation" the 60 days following each date you prepare (or were legally required to prepare) your annual (or equivalent periodic) tax return. Please contact us beforehand to let us know your plans and to work out the details.

WHAT IF YOU **WANT TO SEND MONEY EVEN IF YOU DON'T HAVE TO?** Project Gutenberg is dedicated to increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine readable form.

The Project gratefully accepts contributions of money, time, public domain materials, or royalty free copyright licenses. Money should be paid to the: "Project Gutenberg Literary Archive Foundation."

If you are interested in contributing scanning equipment or software or other items, please contact Michael Hart at:

hart@pobox.com

****END THE SMALL PRINT! FOR PUBLIC DOMAIN ETEXTS*Ver.04.08.01*END**** [Portions of this header are copyright (C) 2001 by Michael S. Hart and may be reprinted only when these Etexts are free of all fees.] [Project Gutenberg is a TradeMark and may not be used in any sales of Project Gutenberg Etexts or other materials be they hardware or software or any other related product without express permission.]

This etext was produced by Snezhina Gileva (snezhina_g@yahoo.com).

This Bulgarian Etext uses the Cyrillic Windows 1251 character set

Īāí÷ĭ Ñëääééĕâ

ÅĬÈ×ÅÑÈÈ ĪĀÑĬÈ

ÕÀÐÀĬÈÈ - 1

Īòääáíà āīðàòà ñëàíà ĩñëàíè,
 áé éúñíà āā÷ āñáí ĩðëáíāā;
 ĩúāēèāè, íāāāñāēè āíéāíōà āíè -
 ý ñāèāāé āàéðāèà, āíéáíāí!

Ĭèç òúíĕ óñĕ āíāíēíĭ ā āā÷
 íāíēèè-íāāðāāè úí áðíāèì;
 ñēýòà ĩè ðíāíè ñà ĩúíā āāéā÷ -
 āðāíā ā íāçāā āà ñè ðíāèì.

Īá ĩè ĩðíðāáíòè òóé ēýòí ÷āñòðà,
 ÷ā ēíøà ñā ñðāúà èìāèè...
 Īðíēāðāñ ĩé éāōíā íāé-ñèēíāòà ÷āòà,
 à íāé ñā íāèèèíā ĩñòāèè.

Ĭí òúíĕ óñĕ, ĩí āíèè ñèāèè
 ĩíçèíà éóðøóíà çāāàðè -
 è ðúóàð ĩāñāòà èì òèúĕ ĩðèè,
 ý āúèèè, ĩíāèèè āðóāāðè.

À āñā çà òýō ā ĩðāōāðúéíāèà āāñò...
 Ēíāāóí ñā òāíí āāñòèíā,
 òúāíāíēòā ìāéèè ā āíðèàòà èì ÷āñò
 ñāì áíā çíāā èāè ùā òāøèíā.

Īòääáíà āā÷ òāōíēòā áāèè āèāñè
 ā ÷āðíā ÷āíāāðà íāāèèà,
 è ēðòà òúāā èì ñúðóāóí ēíñè...
 ×āñò ìāé÷èíā - ÷āñò ā íāíèèà.

Áāùèòā ĩè ā òúíĕ òúíĕèè èāæàð,
 éíé çíāā èāéāí ñà òā ñòāèè;
 ó òóðèèòā ðíāè, íāāíēè òúðíýò
 æāíè è āā÷èòà ĩè ìāèè.

À íeé èàòí áúeòè ñ ñúíèy ìðàé
íáíèèè, íáàðàãè àñá áðíàèì...
Áíéáíáí, y ñàeáàé òè éúðáàá áàéðàé,
áðáíá á íàçàá àà ñè òíàèì!

ÕÀÐÀÌÈÈ - 2

Çàìyòà òúíà ñù çàñáíè.
Òðè òàðàìèè, òðè ðáíáíè
ãðóããðy, ñá áááàì éðáíyò
íááíéó èç íèáíéíñèéé íúò.

Á çíðè ñòíðèíà á áíy áyòà -
è ñàì òá ñá íòúðáàòà;
ááèí áí áðóãè òá áúðáyò
ñ ñòðúíèy íèáíéíñèéé íúò.

Ìðááúðçàíè ñà èpòè ðàíè,
àèà ñ áðáòè èçííðáíè
ñòðóè íò éúðáè ñá áèyò
è èáíyò ñ íèáíéíñèéé íúò.

Çàèpøíàð áðíóíà òàì áàèíà;
á çàìáy áðóãèòá áááíèíà
íòíèíàòà, ááç áà ñá ñíðúò,
ñ ñòðúíèy íèáíéíñèéé íúò.

Ðúéà íðíòááíà è ñíóóíà
íááíyòíí áðóãèé, è ñá èpøíà -
è ñ í ÷-è ñá ñááèè...Òðóíúò
çáíðá÷-è òàì íèáíéíñèéé íúò.

Áúçíðyí, áðóããðy ñè ñàeááíà
ññèááíèy ñ óñíèáèà áéááíà
è ðóóíà - òðóí áúðóò òðóíúò
ñðáá òáñíèy íèáíéíñèéé íúò.

Äóøè þíàøèè ñíúðò çàñáíè...
Ìðèñòúíàò áúeòè íáñòúðááíè,
íòáááíà áááíyùè á ìðàeúò
ñ áúðèèy íèáíéíñèéé íúò.

ÕÀÐÀÌÈÈ - 3

Áðáé ÷óæáí ñèúíóá á òíy ÷óæè éðáé;
óñòàòà æàá, òúáà áóøàòà òðíàè.
Çèíááúí áðúíéàò òáæèèòá íèíáè...
Áð, áíèíàà èè òíy íúò ùá òðàé!

Áé íááíà áá÷áð. Áðíóíàèè, ááç ñù
íèíáèòá ñè òá áááàì áéá÷-àòà.
Á íóñòèíyòà íèçàìèòá àè ñíðyòà:

ùà nã íùóàà òóèà òàÿ íù.

Àäèí î äðõã ìðèáúðçàòà ãè ìàè
 è nêíðí àñè÷èè òàæúé nùí íáíðè.
 Àäèí îò òÿõ î÷è nè íã çàðáíðè
 è ááÿ çà áúéáí, áóááí á íùíèé ìðàé.

Ðàçìáðíèé õíà íà íùíèÿ ñòðàæàð
 áí÷óáàøá áááàì òíé á òèøèíàòà,
 ñããèç-òíãèç è çáúí îò æãèáçàòà
 íà ñáííàò á nùíá íÿéíé ñáíé äðóããð.

À áíðÿò áí ìðããñúííèèè ìá÷òè -
 è ìðãç ìá÷òèòà øáíò ìó ñã ñòíðè...
 è á ñèóãðÿìèà òíé î÷è çàðáíðè -
 íáÿáá ÷óááí áéÿí ìó ñã áãñòè:

Ñí áááúð ñãèáá, ñ óñìáò íà óñòà,
 íàá íááí áá ñã ìàééà ìó ìðèááèà,
 ðúéàòà ñè íà ìðííòí ìó ÷áéí
 áá ñèíæèèà è òúé ìó áóíà òÿ:

"Íáááé ñúðòà íà ñèúðáé ááááà òè;
 èðáé áèèçúé á íà òàæèèòà íááíèè -
 ÷á áíèÿòà, ùí ááè íáá òíðñèè áíèè,
 áá÷ èáá ñáíèòà ðá÷ àà áúçáãñòè.

Íá áá÷íà á ñãáòíáíàòà áááá,
 íèòí ñã áá÷íè ðãáñèèòà íèíáè; -
 áèæ, ñúíáà - áðáíáíà íàñòááò ñíàè!"
 È èðíðéí òÿ òáéóíà áí á óñòà.

Í÷è ìèèðè òíé, ñáííàò íà ÷ãñúò -
 ñí áéÿíúò áéÿí á áóøàòà ìó ññòàíà...
 Íá òúíá íù áíøúé áá ááí íà ñíÿíà...
 Õúéíÿòà ñã äðóããðèòà çà íúò.

Ãðáé ÷óæáí ñèúíòà á òíÿ ÷óæèè èðáé;
 óñòàòà æáá, òúáá áóøàòà òðíáè.
 Çèíááúí áðúíèàò òàæèèòà íèíáè...
 Åð, áíèíáà èè òíÿ íúò ùã òðáé!

×ÓÌÀÆÈ

Ááíà á ó ìàééà, íà áðàòÿ ñãáíèíà,

Íãðèáíà áááíèèà íáíàòà,
 è áíèáíòà íáÿ àà èñèàò Çãáíðòè

ìðãç ááááò ñãèà ìò áãñáòí.

Áíñèèè Ðãáíèèè, íàé-èè÷áí Çãáíðãò,

äiĩðàòèè á èèòáíè ñààòè;
 Īàòèàíè íááyí è íáúðèèòà àèñáð,

à ìàéòè é ĩĩòè ñ ĩçèàòè.

Øãñòèìà ý áðàòý íá áðè÷àò, ààèáéí -

è ìàéèà ñàìà íá ĩðèñòààà...
 Īàé-ìàéúé áðàò Èàçáð, ààéí ñàì ĩééííáí,

ĩĩòèòĩ àè òúé óáàùààà:

"Íá áðúùàéòà, ìàééí: òàéúàà éúñìàò ñá

íá àñýéííà ìààà íá ñáííà;
 Áĩñèèéí á èè÷áí è óààðáí ĩĩúé,

èç ĩúðàè ìò ĩúðàà á ðíàà.

Äàèè ìó ñá èãñíí áíáðíòí íàìèðà,

äíáðíòí è òàðííòí èìá?
 Çà áðúùàíá èãñíí - ĩí àèæòà ìòĩñèá

ñàìè àà íá ñá ĩèøìàíèíá.

Äàèáéí áèè óæ - òíàà àà á áðèæà!

Òà íeá ñà áðàòý ñáàíèíá;
 íàðáà ĩí áááíúæ àà é èáàì íá ãĩñòè -

è ñááàì ñà ĩúòè á áíàèíá!"

Īíeúàà ñá ñòàðà Īàòèàíèíà ìàéèà,

íáñáíáíðíè áðàòý ñééííeòà.
 Īáááèý áá áíáñèà, ĩðáç áĩðíá íáááèý

Īàòèàíà áááíeèà æáíeòà...

È áñìà ñá áúðíáòà ááñáèè áðàòý

ìò ñáñòðèíà ñààòàà á Çááĩðá:
 ĩí ùĩ ñàòà áúðíáòà, ÷áðíàòà ÷óìà

ñĩíeáòý àè á áàùèíí ááĩðá.

È áñè÷èè òý á áðíàà ááç áðáíá ìòáèá÷á,

ñàè ñòàðà èì ìàéèà ĩíæàèè -
 àà èìà áðíáííá èì éíé àà ñĩĩóíæàà,

n̄ããùèöà çà ìúðòâè äà ìàèè.

Îñúíãàøá óòðñ ãíðéàðà èì ìàééà

è áá÷áð çàìðúéãàøá òàíí,
ìò ãðíá ìà ãðíá òíäè, ìàðè÷à è ìèà÷á -

ääí ìèíãà á ìàðè÷áíá ñàíí.

Ãðíáíãà èì ÷áðíè ðããè è ñèèãà,

íáéè÷à ñ áíñèè è áúðáéíà.
È ñàíí ìòìèíãà Èãàððý ãðíãà,

è Èãàððý ëpòí ìðíèèèíà:

"Í, áíã äà äããã ìãñòííáí äà ìñðàíáø!

Äóó ãðíáíèè áóóúò òè äà ñòáíá...
xá òè ìá ñãñòíðè, ááç áðãíã äà æáíèì

á äàèã÷í Çããíðã Ìãðèáíà.

Òà ìýìà áíãñ èíé á ìãññèèíà ìááíèý

òúãà ìò ñúðòá äà ðàçáúðíá...
Í, ìèèñò çà òããã ìò áíãä äà ìýìà,

èèöá òíé ìò òãã äà ìòáúðíá!"

È Èãàððp áá÷á äíèððáé ñã áíããý

ìò ìàé÷èè èèãòãè çèíáíèè,
ìò ìàé÷èè áóíè è òãæèè è ãðíçíè...

È òíé ñã ìà áíãä ìðèìèè:

"Í, ÷óãø èè, áíæã, ìò äáí ìà äáí ñòããàò

ñ-ãðíçíè, ãíð÷èèè ìãããòãè,
è ñýéàøá çìèè ñã áíèããò äúéáíèí

á ñúðòãòí ìè ìàé÷èè èèãòãè.

Ñòíðè, ìðèñòíðè ìè ìò øàðáí èðúñò ìèíèèà,

èíí áíáúð ìò äúðááíí èíæã,
ìøãè áèð, áíããè áèð ìò ìóñòí Çããíðã,

Ìãðèáíà ìðè ìàééà ñè, áíæã!"

È ñòíðè ñã ÷óãí - ÷ó áíñíã ìèèããòã

è òàñíèy ãðíá ñá ðàçòáíðè.
È yõíà ñè Èàçàð ïðèïðýíàðà èííy -

ñòááèè íáíðááí á Çàáíðá.

Íðáíèíà èðáé ááááð ñáèà è íðáè ñá

á ááñáòòòí, Èàíáííà ×óèà,
òàí ïðááí ñá ñíðý íà Íáðèáíèè ñíðòè

è òèòí íà ñíðòè ñí÷óèà.

"Ñòáíè, ñáííè íò ðúóáòá ìè ïèñíèà

è òáéáá ñí ìáíá Íáðèáíí,
÷á ñáááí ñíá ñáàòáè ñíáèáíáèè - áíéáíõ

íà ááñáèè ñáàòáè ñ ñíèáíá!"

Èçéáçá Íáðèáíá, òà áðáòà ñíñðáííá,

ðúèà ìó òàéóíà, è òðúííá,
ñíáíèéíá áí ìúèèñ ñíá ááæáè è òúé ìó

ñíááááíè áóíè ñíóúííá.

"Çàùí òè ñà, áðáòèí, òúé æúèðè ðúóáòá

è íáðàçà ñèíéáá, ñíáíóóíáè?
Áíèyè èè ñè áíéáñò íááýðíá, ÷á òúé òè

ìèðèøáø íà ïðúñò, íà ñíáíóóíáè?"

"Íò áíéáñò íá ùá á... Íí èúùè ñíá ñáááí

ñíáèáíáèè, ñáñòðí, òóé èyòí;
íà ïðúñò àç áíááíyì, ÷á ðáá ìè ñá ñááíá

ñáíñè áà ïðáóúðèyì çáìyòà."

Íáðèáíá ñá áúðíá, ñòúèì, ïðáíáíè ñá

ñí ííàà çà ñáàòáá ïðáíyíá -
è òðúííáòà. Áòí, íðèáèòí íà ìúò ñà,

ááí ìèíá è áðóáè íáñòáíá.

Áé ìàé÷èí ñáèí áàèá÷ ñá ñúçèðá;

ïðáç áàèíá íááèèçàð á èíçyòà;
á ñí÷óáá íçúðíá ñá ïèàòí Íáðèáíá
è ñ áóíè èçáè ñá èúí áðáòà:

"Ièfà àèíááðìà è àñè÷èè èíçÿ ñà

íáðàíè è áá÷á ìðèáðàíè,
à íàøèðá, áðàðèí, èàèáí ìùá ÷àèàò?

Áèæ, ðíÿò àè ÷áðíèðá áðàíè!"

"Èíçÿðà àè àááíòíá íèá ìðíèáðáñ

íà èçííè, ÷á ìííáí íè áÿðà;
íááíèÿ ñèáòÿ èçííèðè áðóáíñáèðè -

èíçÿðà íááðàíè ìñàðà!"

Áé áíèáíòá áèèçí áí ñàííòí ñáèí;

èðàé ñáèí øèðíèè èèááèè.
È ìùá ìí-íèàðí, èçííáí ñá áðàòó

Íàðèáíà òíáááà íááàè:

"Áá÷ èúííá á áñáí, èíñèðáà ñá íèíá,

ááé ìñòðèÿ áÿòúð áñáííè.
Íðèáðàíè ñà òíðíèè èèááèè - çàùí èè

ñàè íàøðá ñòíÿò íáèííáíè?"

"Íðíèáðáñ ìðèáíòá á Áíáðóáæà íóñà

áñè áðàòÿ íà èÿð öÿèíèáðáí -
ñàííè íá ìíæàð àà ñéíèàñàí íáððáíá,

ìò áíèáñò íááÿðíá ñííèáðáí."

"À èúùèðá èàé àè ñéíèàñàðòá?" Èàçáð

íááááá ìííúðíáèí ÷áèí:
"Çà èúùèðá, ñáñòðí, íá ìèðàé: ùá àèàèø,

èíáàòí ìðèñòèáíáíá á ñáèí!"

Áúðáÿò òá ìðáç ñáèíòí... È ñíàÿíè èðáá

èçáèáæáàð àè á ñòðáð ìúé÷áèèáí -
è áÿáàð... Íáñòðúóíáèè ìñáòá ìí ááíðè

áàó÷àò è áðíçíí, è àèáí.

Áé ñàððàòá òúðèáà ñàíí ìñðáá ñáèí,

ñí áÿè çèá àèñíè íááðááíá;

èçòðàèàòà ìðòè - èçèàçà ìòàðèý

ñí ÷àðáí ÷àíááð ìðèáðàááíà.

Ìðèñòóíè ìðáç ìðààà è í÷è ìíàèàíà,

íí ììðúçíàòà òàìì çàñòàíà -
 þçààòà èçíóñíà íáíííí è á óæàñ

éúì áðàòà áúçàè ñá Ìáðèàíà.

Íí çúðíà ìðáá íáý èàè òíé ñá ìðááúðíà

íà ÷àà - è íáàèàèì èç÷àçíà...
 Èàò áðúííàòà ìèàñ á ì÷óàè, Ìáðèàíà

íà ñàòè ìò èííý èàè ñèáçíà.

Éúì ìàéèàòà ùáðèà, éúì ùáðèàòà ìàéèà

ñá ìíóñíàòà àèèíí áááíàà -
 ñí ìèà÷ ñáòá æèàè ìðèáúðíàòà ááàòá;

è ìàáíàòà ìúðòàè ìðáá ìðàà.

ÖÀÐ ÑÀÌÓÈÈ

"Ìèð, ìèð!" - ááííàèàñíí áíáííéé ñúááò,

ìò áðíçíàòà ááñò óíáñáñáí,
 òàç áá÷áð ðáðè... Áí ìíóíáíéé ñè ìèàù

çàáúðíàò, íàá ñòíèà íàááñáí,
 íáíðèè áá áíðàà æèàà Ñàìóèè,

á íáááñáèè ìèñèè óíáñáí.

Ìðáá òúííéé ìó ìíàèáá ááçèðàéíí ìíèá

çàáýíí ñí ñíýá ñá ðàçñòèèà -
 è òðóí áúðòó òðóíè... Ñáèðáíà á ðàò

òàì èðúáíà èíñèòáá èíñèèà...
 Íúúæèá ñèíæèèè, æèàèòá á ìèýí

ìòèààò ìà ðíáñèí ÷áðíèèí...

Íí áòí ÷á ááñòíèè è ìðáí, è áèáá

ìðííúéíà ñá á øàòðà ÷áðááíéé;
 ìðèñòóíè, çàñòàíà è ñ íèñúé ìíèíí

ĩđĩáóíà êúì òàđÿ ñìóóáíéé:
"Çàáđúúàò ñá, òàđþ, á Ááãñèèèèééé áíé

ääàíáéñáòòá ñéèà íéáíáíé!"

È ñáííá ñá á ìèñèè óíáñáíéé òàđ,

ĩđáòđúííáòà áñè áíááíáè.
À óíé ĩđĩáúéæè: "Íí çàáđúúàò ñá òá

ñàèèàòè è ñéáíé íáđĩáè -
íà ñòí-áóø á ñàìí ĩñòàááí íò òÿð

áàèí ááííé àà àè áíáè."

È áóíè íà áóíèòá áđĩçíé á íòááò

ñá òàđþ á ñúðòá íòçíááòà:
"Èçéáç! Íñðáúíé áè! - Èèè ñíáéíñòòà

ñá ñìđúçíá á áóøàòà òè íèàòà?"...
Òíé ñòàíá, áúçéáçá íà áèèæíéÿ óúèì;

ñéáá íááí áíéáíáè áúđáÿòà.

Á ĩñéáòí, çàáúđíàòí á ñíÿá, òàì áàèá÷,

÷àè ĩñáéáá ááòí áíñòèèá,
íò áéóðéÿ ñòàí áí ñíúáéáíé áíðè,

èçáèèá ñá ÷áđíá ááðèèá -
èþéáé ñá, ĩðèìúéèá ñá áááíí íàñàì,

è ñòíí áí íáááòí ñá áèèá.

Íñáúèÿ òàđ, ĩđááéááíÿé èàòí ñìéí,

êúì òúííàòà áđáíèòà þæíá
ñá áçđÿ è ñ çàèáíá èçáèáíá ðúéà

è íáúí íá÷òòí ĩđĩøóøíá -
íí á ìèã çàèþéÿí, ĩñéàòÿ íáñòðáíá

è íàçáíá áúçíáè ñá èþóíá...

Íðèòáéíòà ñá áíááíáè çàá÷àñ -

íí òàđÿò áá÷ íúðòúá éáæáøá:
íí òéááíé íó óñòíè ÷áđááíá òúñíá

éðúá óííèà ñá èçéáé ñòðóáøá...
À áđĩçíí áíéíèøèèèÿò ñòíí íáááèá÷

èàò ìáñáí íàááðíáíà áðòáøá.

ÇÌÁÉÍÁÍ ÈΡΆΆ

Ïèàòè çááçàèòè á íááá ìòúíýòà;
ðáíí ááç áðáíá ìàðèèòá ìðíýòà...
Á ñáèí ñá èúñíè ìðèáèðàð æúðáàððèè.
Õóáááá Βίá ìðèìèðàð äðóáàððèè:

"Βίí, èàèáà á òàç òáíý ìðíýíá?
Ááñáèà ááøá çà ÷áñ è çàñíýíá -
úí á ÷á òíáèø òúé áðèæíá, íááíèíá?
Íáúí ìòàéíí íá àè àà ñè áíèíá?"

- Áíèíá ñúí, áðóæèè, çèà áíèáñò ìá àèá, èáçýò ìá òðúíèè, ñááñòà ìè ñá àèá, àèòúð ñá èáíè, à ìðýçííù á òúííá... Èíé çíáé áí óððá ùá èè àà ìñúííá!

Βñíèý ìáñáò çáá íáèàè ìòúíá;
áúòúð ìáèáðý, áúðáàðà ìðááúíá...
Βίá ìèç ìúòý ñá áúòòè, ìðááèèá;
èàðí áááà á - ìè ìúðòáà, ìè æèáà.

Ïèíèí íáý á ñ÷óáè æúðáàððèè;
óóáááá Βίá ìðèìèðàð äðóáàððèè:
"Βίí, ùí òíáèø, ùí èúðøèø ðúóáðá?
Áá òè á ìáíáð? Ùí á ìá ñúðóá òè?"

- Ñáèáà ñá ñúðóá è ìáíáð ñá áóáè... Áðóæèè, íáááðíèèè, çíáéíí ìá èρáè. Ïóñòè ìñòáèè áñè áèèèè ÷áíáðíè. Ïó, íá ìáíóñòí ñá ìáèáòè ÷áðíè! -

Èááíáòá ìñáòà áàèáéí ìí ááíðè,
òúííòí íááí ñá íáááá ðáçòáíðè -
è ñòðáèíáèòà ñááòèááèòà áéýñíá;
ìò íááèááèèòà òðýñúé ñá òðýñíá.

Ñ òðýñúé ðíé ìáèáðýòá ñòèòèè:
çíáááá, çíáèòè ñ çèàðíè èí÷èè -
öýèàðà ðíáà ìá çíáý Íáíýíá,
ñáðáíá ìá ñáàòáá ìí óóáááá Βίá.

Ñáèòá, èçáèòá - ìá àèñ ìíèáðýòá.
Ïèá ñáíí ìèàòè æúðáàððèè ñúçðýòá,
óóáááá Βίá ñ ìáçíáéíí ñè èρáá
èàè ñá çáá íáèáòè òúííè çááóáè.

ÈÓÄ ÄÈÄÈΒ

"Èðèáí ñáàè, ìðááí ñúáè

ñòàð èááèý: -
ìá ìñòááy ìá ìèð ñáèí

ëóä ãèäèÿ!

Íá à ëóái èàòí äðóãè

ìò ñáéíòí -
òàíáóðà íó ÿáíðíàà

íà áááðíòí.

Ðàíí óòðíí ìèää ãèäèÿ

ñí÷-âà ëáéí,
ñâèðè ëáéí, à ñá ÷-óá

íàääëáéí;

íàääëáéí ñí ñíèàòí

ái æúòáàðèè -
ñúðíè íóuàò è çàóúðèÿò

íàèàìàðèè.

Ïèÿñáàò ðúóá è çàèàáÿò

òíðí àèòí -
èçâèðà ñá, èçòúíèàòà

çèàòí æèòí...

Äíéää ìèääíá, ëóái-ìèääí

íá ñí÷-èàà,
éíéí ñâèðè, òíééíç ñíáá÷

çèá íðèàà:

÷-á ñá ÷-óá áí íáááñòè

íà ðáèàòà -
òá çàáðááÿò áóòàèèèòá

è ìèàòíàòà,

òà íà òíðí ñá çàèàáÿò

ñíòóðáèè,
áíéää ñíðíé è íòáèá÷-á

ìèàòíà ááèè...

Ïàáíá áá÷-áð, ëóä ãèäèÿ

íá ìðǎñòààà -
íà áàáèòà êðáé íǎíèùǎ

ìèð íá àààà;

íàñàì, íàòàì - óíǎñàò ñǎ

â ãèǎñ ààèǎ÷ǎí;
íǎúí àǎñíá - ãñǎ çǎéíèèà

íáǎííǎ÷ǎí!"

Éðèǎí ñǎàè, ìðǎǎí ñúáè ñòàð éààèý:
"Ñéíðí òóèà òàìáóðàòà, èóǎ ãèàèý.

ǎǎ, àà áèàèì ùí á òíǎà çà ñǎýò ÷óǎí,
èàè òúé ñòààà ñòàðí - ìèǎǎí, ìèǎǎí - èóǎí."

Çǎíáǎèǎñý òàìáóðàòà ìííèí ìèàèè -
ñòàð éààèý ìí áðǎààòà ñǎ ìíǎèààè;

ǎðúííǎ èóǎí òǎéíǎǎòà çà íǎèóèà -
ñòàð éààèý èðǎáàè ìóñòàè ìíçǎñóèà;

ǎé ǎí ñíðǎííǎ, ǎé ǎí ìǎòíǎ èçǎǎǎíúǎèèà -
÷ǎ ñǎ ñǎííǎ èààèǎǎí ñúðòǎ ìúǎèí;

è íǎíí÷íǎè èñðèííèàòà èóǎ ãèàèý -
íà ñíǎèèè ìíçǎ ðèííǎ ñòàð éààèý:

ñǎè, èçǎè ñǎ ÷àè ìò ìíáúò ǎí òàǎǎíǎ! -
íǎíèòàòà ñ ìǎñòèèíðí ìò àèàǎíǎ

è òíðǎèòà ñ òàðçóáàèè ìí ñòǎíèòà,
èàòí ìèèòè ìíèǎòýðà èç ìúǎèèòà...

"Ñǎèðè, ñǎèðè, ǎíǎ óáèè òǎ, èóǎ ãèàèý,
ǎíǎè ààðǎá íǎ çǎíðèñǎà ñòàð éààèý!"

Ñǎèðè, ñòðóáàè ñòàðí-ìèǎǎí, ìèǎǎí-èóǎí:
ùí á ǎíǎè ààðǎá - òí çà ñǎýò á ÷óǎí."

ÉÚÑÌÀÒ

Éíǎàòí ǎíñííǎ-ǎíǎ ìðèáúðèè á íǎǎǎñàòà
íǎǎǎíè çǎèèñèè, òíé ñèǎçǎ íǎ çǎíýòà
è ñúçíǎà ìí ñǎýò ùí èìàòǎ ðíǎè,
ñǎàòíǎíèý èúñíàò àà èì ðǎçíðǎàè.

Çǎñòàíǎ Óóð÷èíǎ ìðǎǎ íǎǎí ìúðǎí òàìí -
íà ñúðííèèò ÷ǎíèǎí ðúèàáèòà çǎà ðàìí -
è ñòíðè òàìíǎí. "Íǎé-ìúðǎè ñǎ ǎǎñòè,

ĩđĩáóĩà ãĩñĩĩã-áĩã - èàèáĩ æáèãåø òè?"

- Àèèãð - ìòáúđĩã òĩé, - ààé ìáĩã Àããéúéà! Àã àèããàì, çĩãåø ñàì, òĩãã ìè á ìãé-ñđúéà. Íĩ áĩéý òáĩý ìãé - èàèáĩòĩ èãæãø òè: ÷ĩããé áúđøè òóé, Àèèãð ùĩ ìòđããé!

"Àã áúãã!" - đã÷ã áĩã... À áé ÷ã ñã çããããã
 áãçĩ÷èèãéý Āđúé: ìđãã áĩãã òĩé çãñòããã,
 èãðĩ ÷ã ìã ìđãã áĩã, àìè ìđãã ñãĩé ìđòãé -
 çãñóèãé ìã èđãããé ÷ãé áĩ óøè ìóñòãé.

- Í Èèðèĩñ, àãðè ìã ìáĩã Àããéúéà - èçãúđãĩéããñèã òĩé; - òè çĩãåø ìã çã ìúéã á Āúđéã Āđúé đĩããĩ... Èúĩãò ñĩđãã ÷ĩããé! À ìúé ìĩèĩúéã ñĩ Àããéúé á èãé.

"Àã - èãçã áĩã, - ìĩ àèæ, ÷ã Óóđ÷éĩã ìđãããðè
 è çã áĩ. Èçããðè òè àãđ ìò áđóãè àãðè."

- Èĩããðĩ á òãèã, ààé ìáĩã Õ è ò đ ì ñ ò ò à: è ñ ìãý àèãý ùãì àã ìèĩãì ìã ñããòã!

"Àã áúãã!" - đã÷ã áĩé... À ìúã ìããĩđãéúé,
 áé ÷ĩđèããéé Āãđãé ñã ìđýçãéããã çãðãéúé,
 ñ áđããã áĩ ìĩýñ ÷ãé, è áéãã è çãĩúòðýĩ,
 ìòĩãđý ìòããéã÷ ìãðãĩ ìĩãèđ ìãðãĩ.

- Àãé ìáĩã, ßóĩãã, èàèáĩòĩ ìè ñã ìããã! ìã áãđĩéý ñè đãã ààé ìãèèãòã ìãđããã - ààé Àããéúéã ìãĩ... ìãðãé ìè á òĩãã... È ñ ìãèéĩòĩ ñúĩ àç áĩãĩéãĩ, ßóĩãã!

"Áé, Àããéúéã áĩ ìòĩããã áã÷ Āããðã,
 ñèããĩããĩ Āúđéã ìúé ìðèãã ñ Õèððéĩãðã -
 ìñòããã..." - ßóĩãã, Ĭ à đ à ò à ààé òĩããç!
 È ñ ìãé-ìèúĩæĩđĩ ñúĩ ìãé áĩãĩéãĩ àç.

"Àã áúãã!" - đã÷ã áĩã... À áðĩ ìèç áãèđý
 è Áúéããðéĩã ñã çããããã ìãé-ìĩãèđý,
 ìãðãéĩ çãìòãé áãéì ìđãç áđóãé èđãé,
 ìãã áãæãè đóĩòããè ìãðéóĩèè ñèã èãéĩãé.

Āĩòĩæãã, ñĩèðã ñã è ãñã ñã ìãé áðãéãããã,
 è áóçĩ ìĩ òèèã ñ àãã ìđũñòã ñã ìĩ÷ãñãã:

- Āĩéãĩò òè, áĩñĩãé, àã ìã àãđóããø ñ àãđ - àãðè ìè Àããéúéã... àã áúãã áĩñĩããđ...

"Àã áãøã ìĩ-ìãĩđãã? Đãçãýéã áã÷ã ñòãĩã
 è çãðãã òãã ñããã áãéì èúĩãò ìñòãĩã."

- Ĭđũãããé, áĩñĩãé, ìĩ ìúðý çãéúĩñĩýò: ìã ìãèéì è òãéãĩç... ìã ìúð ñã ìóñĩãð.

Òãđãóèè ìãèè á, èçñúóĩãðã ìĩ æããã,
 òã àã ìĩèèĩãò àè èçóó, àã ìè ìã ñòããã,
 à ìóñòã áđýĩéã... ìã ÷ã òãì ñúĩ è çãñĩãé.
 "Çãðóé ùã ìúéĩãø òè ñããã òãéããã òãé! -

ìòáúđĩã ãĩñĩĩã-áĩã: - Õãéúã òè á èúĩãòý!

Êēñîè òúðáóēèðá! È òàç, ùí òá ññîēáðÿ,
 òè ññāēð ðāēíðí âēà÷è ÿ ÷âē âí ãðñá...
 Çàìÿòà ðāáíðè - è íāè áúāè ðñá!"

ÏĀÒ

Ñ îðúæēá â ðúēà áá çāēíâáí
 òíé íā Áāēēáíā è ïðāā ñúā âñāāâáí.
 Ïñēââáí èçîèð áâøá íāâí âáí,
 è íāâíâēÿ ïðâíâíð ññēââáí.

"Âēé ïèðàðá èâēúá ñúí! Âóíðè ïúð,
 ÷âñúí ññāð âè áâ÷á ïðâíââðÿì.
 Çàùí áúñðàíâð? - èâçàð ïðāā ñúáúð,
 ñí ïèðàðá è àç âè íāè ññāðâðÿì:

Íāè÷âí àç ññēáðí, ñēââēèé áúð
 íā íāâíâèðá ðñæāèðè, òââðÿòà -
 è ïðēââ÷âð êíââ âè ìèèââ èúð,
 è ñòððèíðà íēúíâíè â ðññàðà.

Ùñ òúóíáðâ íâíðñēâð òá, ïðè òÿð
 ïò þā èì ïðè÷èè èâââðâ íā âññè.
 Àç ïò áâðá ñ òâç ïðè÷èè äðóââðÿð,
 ÷â âèâíè áÿðâ ñññíèðâ èì ïðññè.

Ñâíâíâíè ñññíè... íā èàðí íñáç,
 èâèâèðí àçè ñâÿð - è èâèâèðí
 ñðâ è ïò äðóâè ÷óââèè âí âñññ;
 òí áÿðâ ñññíè ïò ñúððá ÷âññèðí -

ñúððâ ññâíâíâí, -ññâðÿí ïò èó÷úð
 íā áíæèðí æèâíðâíðñí ñēúíðâ,
 è âí êíâðí ñññíèðâ ðññòúð,
 èàðí â ññēâ ñññâÿíðí çðúíðâ.

Òâèíââ ñēúíðâ â ññâðí ñúððâ
 íā ãðââðá: - òí â ïðâ÷èâ áá èèâðí...
 È àçè ãðââíâð ïóøèàðâ â ðúóâ
 ââ èçâíþââ ñēúíðâ çâ ñúððâðí.

Òâ ñññíèðâ, êíèðí òí ðñâè,
 íā ðââññð ðñæâè, ðââññðè ââ ññâÿð.
 Ïñâðâ - òúé íāâíðí ïððââè -
 ââ ññâé, ññâíâíâíè ïðè÷èè èâèðí ñâÿð..."

*

Ïðèñúââðâ áá ñúðð. Íâ äðóâèè âáí,
 ïðââè çíðè, íāâñèðâ ññâðâ.
 Ðúíâðâ áúæâ è áÿðòðâ ñðóââí
 èàðí áúçâèðèâ ñðâíâðâ â ññâðí.

È íàìè áÿòà àèàæíèðà èèñðà
 òàì íà èèíàðà, ààòí òíé èçáúóíà...
 Íðèàèðí íà ááñèèí ñòàíà òÿ,
 òàì íáñáíòà íà ìèè-èèðà çààèúóíà.

ÑÚÐÒÀ ÍÀ ÑÚÐÒÀÒÀ

O love, I am not but love.

Shelley

Àèíèèñèèðà áúðøèíè ñ èáááí ñíàèáá
 íàìðúùáíñá àçèðàð èúì Èàáíðí,
 í ÷èèðí òááòíè áðááíáá ìððàðí
 ñá ààèè è ñí ðñíí òèç èì øáííá
 íàé-ñàèáíèðà ñè áéÿííáá, ðíááíè
 á òàèíðòááíèðà íááíáè íááðà.
 Ááé òèð áá÷áðíèè, íáñáí íàñáíòàí
 ðèááð ìòíáéáá ñ ñááá ñè ñííáñúè;
 à íááàèá÷, èúì áðáçááàèÿ çàíàà
 ðàçíðúííàðè, ðíé ááèè ááððèèà,
 ñíáíáí èáèè íáíáðòáè, òúíàð
 íà íááíñèèíá á íáíáíèðà ñèóðè.

Íí ñòðúííèé áðÿá áðóæèíá ÷óæááíòè
 ñá ñíóùàðà, ñíáçáèè áóéíà ðàçíðÿ.
 Ááèí ìò òÿç, èñíòòí áí ì÷èðà
 áá ñÿèàøá íáèáááí íááíòí,
 èúì áðóæèðà èçáúðíàð ìðíáíáíðè:
 "Í, áÿðááèðà, ÷áñòèð à ñáíí ñçè,
 ñúðòáðí íà èíáíòí á íèðàð,
 áá íèáíúèà íà èñðèíàðà áðáé -
 è ñíááðèÿáà ðàçóíúð." Íðáç ðá÷
 ìðááàðèè, áðóæè ñá íááè òàì:

- Áéÿí íà ñáðà! Èñðèíàðà á íááí á áðáá íà áñÿèà èñðèíá á æèáíòà. Áí èñðèíè ùí èç ñúðòá èçóíæáàð, íàìèð ùàñòúá è íàñèááà ñáíí íà ìèñúèðà ááçèðúáíèðà àñèáðè... Áúáè Ìííáéáí! Íà àèñèíè áúçííáíàð, íááèé ñá ñ èáá è ñ èáááí ñíàèáá àèááàé, òíáà ñíà òááá á ìðàèà ùí áúíæè. - Íí, á íááí áçðÿí, ðúéà ñíàèáíá Øáèèè - íà áíðáè áóíè ñ ñí-áíðá ìðáíáíðè: "Íííáéáí áà áúáà? Ñúí! Íí áðóá ñúí áç. Íà ñèúíòáðí èó÷èðà, ÷íèðí ÷áèí ùí ìèèáàð - èñèàí ñ ìðáéáñèà èì áç áà ñòííèÿ òóé, èíáðí ñíðúçáà òíé!... Òóé èíèðí èñèà, íáèà áíéáá ñ íáí. Èúí áñÿèíè áðúó ñí ñòðúíáí íúð ñá òíáè è íà ááíá áúçáèøèà, íà ááíí íàðÿèááíúá áíáá÷à ùá áà ÷óá, ìò íúðíèè, ñí íááí ùí áúðáÿð; íí ùí ìò òóé? Exselsior! Ñàìè òá àèááíáàðñòááí ñíàèáá ùá íáúðíàð èúì òááá - ñ òáá íà àèñèíè áúçéáðè."

Ñèÿáøá áí ñíàðèÿ ìó ñíàèáá
 òàèíðòááíá è ñòðíáá ñú. Ááçíúéáíí
 áðóááðèðà áúðáÿòá ñíàèð íááí,
 çàèèñáíè ìò áíðáèÿ ìó ñíðèà.
 Íááèàèèèÿ áóó íà áúúóííááíúá,
 ÷áèíòí ìó çàñáíèè, ñ áíðá áúçòíðá
 áíáíðáøá ìðáç íááíáèðà òñòíè:

"Íò ñóàòíèdà - ñóàòíà ìðèñúàà!
 Ìðèñúàà äðóà èì: éíéòí ñàì
 à ñààà ñè ìñòèñíàè, òíé æèààà
 àí àà-ññòdà è ìàééí uà àà çíàé,
 èàéàí uà èàæà àðàíàòí çà íááí.
 È íàèà àè íà òèàøè ìèñúèdà,
 ÷-à áúààùàòí uà ññàòíðè òè
 èúæèdà, íàðàçàèðàíùèíèdà ààdè.
 Ñí ñíúðòíèdà è ñíúðòíòí òíèðà.
 Òóé ùí íà Èàdà òùííèdà áúéíè
 ññáúéíàd, íýìà àà ñà áúðíà àà-÷-à
 ñí ñáíý ðáá æèáídà àà ñìóòè.
 Áàé ññàèð ààèà á òùñòðà áúðáíèèòà
 uà ñà èçíèçààd, íèùí ò òðáàèøíéé
 á ññèáøíèé ááç ññàòíðà àà íàíàðè..."

Í, íà! Íà áíèdà á ááçéííà-íèé òíà,
 ááíí, ááíí uà ñà ññàòíðè òè -
 èúí ñ á à ò è è í à áúçàèøáíéé éòííàæ,
 èúí á è ñ ø á ò í ñòðáíèáíèýdà ÷-èñdè
 è áíðàèé, àèàñdàí æàà çà è à á à è!
 Ùà ñà ññàòíðè ññàà, éíàòí,
 á ñààòííàíèdà òðñáíè íáíðíáííí,
 á áóàèéí á ÷-íááèà ÷-áéíááèà
 è ñèñúé íó á ààààéí á æèáídà.

×àñòèd à òíç èçáðàíèè, ÷-èéòí áóò,
 èàòí éíà-ááúò Ííàà, òðáíáñà
 ò òðáíèè ñáýò á ññèáøíèé ññàà,
 éíàòí á á òðñáíè íáíðíáííí.
 Òíé ññàèð ñíúðò ò ñààà ñè ññòàáy
 íàé-÷-èñòíòí, íàé-ðóáááíòí - æèòà
 ò òàðñòáíòí íà ñáíèèdà ááçíèúòíè,
 éíýòí uà áí ñáúðçàà ñ òíý òèð."
 Òà áýòà ñèáçèè íà ñàìèý áðýà,
 òàì, áàòí àè áúç-àèáàøá áíòíáà,
 èðèýíà dèòí íáá áúéíèdà éíàèà.
 Áí áðàçáàààdà ààèíèíà íááíòí,
 ñ áà-áðíèé ñè èàçóðíí-òùíáí òèàù,
 çàñdèèèøá çàñíàéíòí ñðá,
 èàòí ñàñòðà çàñíàèèý ñè áðàd.
 Íðè ñàòíýdà ðàçäýèà ñà íáúðíà
 íúé äðóà ñààà è dèòí òðíáíáíðè:

- Íáááñáí áéýí íà çáíáí ñèí. Íà áñýéíé òúé íáà ñààdà, èçáúðíàd ò ñààdà, àèñíèí àè ññàè àà ñà áúçííáíá. - Íà ðàííòí íó ñèíæè ñ áíðà çàìàð ðúéàdà ñè, è òúé íòáúðíà Øáèèè: "Áíííááàé ñà áí ñààà ñè - è áúçííáíàd ò áúúáø òè íà òàçè àèñídà! Áðáé áíæèé òèàí íà áñýéíáí á áóðàdà è íó òàèdà àèñíèà ññàòèýýà. Íà ñà áúçíèðáé; áàòí òðñòèè ñíúðdàí ñìóòáí ñà ñíèðà - òàì óáðíý ñí-àà."

Áí éíàèàdà ñà òàáàèèòà òðèíà.
 Ííà ðàáíèé òàò íà èàèèdà ááñèà
 òý dèòí ñà ññáñà ñí ñðàòí;

è ààèyòà y òúííèòà áúéíè,
 òúé èàèòí ààèyò àèyííáà àèñíèè
 òyì ííáàðáíèé, ñ òyò áúçàèñáí áòò.
 Äðóààðèòà, òàì ñíðáíè íà áðááúò,
 èçíðàùàòà èì ñáòíúí ñáíáíí, øáíèè
 ðàçíàòàèè á èçàèáíàðè ðúóá -
 äíèèä ñá òàðúé èíàèàòà íò ííèèää
 á äðáçãààèíàòà áá÷áðíà èçãóáé.

• * *

Òúííáé íúòà. Á áúéøááíà òèøèíà
 ñíyò íáááñàòà, ñèáíè ñ äíèíèéè ìèð;
 è àèóòèé øóí íà òúííèòà áúéíè
 áàèí ñðáä òày òèøèíà áíáíðè -
 íà ááçáíàòà ñí áíáíðà çèíèíááí.
 Èàò àèyííáà íà áñáñááòíááí ñúí,
 áèáñòyò è ààñíàò yñíèòà çááçàè,
 íàèääáíè áí ááçáíàòà èàçóðíà.

Ííúòíèé áyòúð èíàèàòà áèá÷á.
 Ááçøóí ñá íèúçãàò íóñíàòè ááñèà
 è òðèíàòà äðóààðè, á ðàçáíáíð
 óíáñáíè, íáòáéíí òàì ñáäyòà,
 ááç äà ñúáèääàò íáèàòèòà áóðíè,
 íà áóéíà ðàò ííáíáíè, èàè íðèèæààò
 è ñáèðàò ñá è òðóíàò á íáááñàòà.

Áúçèááíàò íà èúðíèèòí ààèí
 ñ áúçáúò èúí Øáèèè ñá òàèà íáúðíà:

- Áà; äà íà áyòíà ñèàáé! Á çàúí, ñ óíáà ñúçáíáíúá, ìúáíèé ñá ðááí äà áúááí ñèèíè? Áá á òàçè ñèèà, ùí áé ííèèà è íàçè äà íèðèèè? "Òy á íáñ á! Áyáàé á ñááá ñè - æèááé á ñúðòáòí, èàòí æðáò á ñááúáíèé òðàí, è òáíy áòò ùá áúáá íèðèèáí!"
- Óòíèy òíáà á, Øáèèè. -

"Óòíèy! È òúé äà á - á æèáíòà
 óòíèèòà ñàíí äàààò òáè
 è ÷áèíááèà áí ÷íááèà ðàæààò.
 Óòíèè ñúðòáòí áúçðíáyáàò,
 íðááðúúàò áí íà ðáé òááòóú, èúááòí
 ìèðúò áúðòíááí ñáèèà ñáíéòí áíyçáíí...
 Èúí èääàèà ííèèää áúçááèè -
 íà íà óíúò, à íà ñúðòáòí ðíæáà -
 è çíáé, ÷á òíé ááíè÷úé á íàááæááí
 èíííáñ á ðááúò íà áóðèòà ñááòíáíè.
 Óíç, èíéòí ñàíí ñ óí íà òíy ñáyò æèááé
 á æèà íúðòááò; è ÷óæèè ñà çà íááí
 è ðááíñòè è ñúèçè íà æèáíòà, -
 çàúíòí íyà òíé ÷íááøéí ÷óáñòáí,
 çàúíòí íáíó ÷óæè á áòò ÷íááøèè!...

Úí çíà÷è òáíý ñòðàð, äðóääðp ïé?
Éúää ñè òúíáí ñäéää óñòðáìèè?
Óòñèýðà ïðíèèéíè - è ñòðàð
íà ùà íàíáðè òáíáðí ñúðòá!"

- Íää íàn ñá àèá áóðý! Èèè òè, óíáñáí á ñáíý áéýí, íà àèæääø íèùí? Íá áúääùá ñúíóääíí ïðää íàn á - ñí ïðá÷áí ñäéää äááíá íè ñúðòðà! - Íí áí ïðáéúñíà Øáèèè, ñäéää ñàì éúí íáèà÷íèðà íáááñà áúçéáè: "Íðáç ïðáè è áóðà ðèääàí ñ íáñáí áç è íèùí íè ñúðòáðí íà ñíòúàää! Íá èääèè òàðúò äðáé: éúðí÷èý á èðáíáðà íè - äáðí è äà ñúí, çíàì, ùà èçèýçà íà ÷áñðèèèé áðýá!...

×áñòèèèéé áðýá ñà áúääùèðà áíè.
Ñááðíáíèðà ïðñáíè è íáñáíáè
ùà íèíà áç - è íýíà òà äà òáúðèýð
á ñúðòáðí íè ïòñýíèà... Íééíè áèðúð
ñááúáíèé ðèàì íà èääèèà íýíà
ää óääñè - íò áíæèé áóð á èñèðà
òíé: áíæèé áóð, èç ïðáèèà áèðèèáðí
úí á èçáèèèè - á ñááðèèíà æéáíð
ää çàæèèèè... Äðóääðp, òí á áéýí,
óòñèý - íáèè? Òà íáèà áúää!
Áí çííéíàðà íóñòèéý íà æéáíðà,
éúääáðí áñè÷éí èðáé è ïðá, íò áèèèèà
íáé-áðááíà, áí ñúðòáðí ÷áéíááèéí, -
æèèèèèèèè ðíñà á òý, éíýðí
çáíáçáà áñè÷éí á æéáíðà íó ñááæáñò.
Íóñòèéý á ñúðòá ááç èääèè:
ááíè÷èèè ááðáí ñòðàæ íà èðáíáðà -
à òý, è ñáì òý, á íà ÷íáèèà
íðèçááíèèèè áèñøá íà ñááðà."

È ááñáí áèðúðñá íää òýð èçáè;
èàðí ÷á çáýð, èçòðúáíàð íò ááðèèè,
ñá òáúðèè òíé íää òúííèðà áúéíè
è áèñ ááñúð ñè çàðáçè. Ðàççèíà
çéíááúà íànð íáñòðúóíáèèèè ááçáíà,
è íáèóøè òý ñ áèèèèèè ñè ðáá
áñáèáíàðà... Òí ááøá íèíèèèèèè
áúðòáæ íà áóðà íáíáááíá. Ñéíðí
íðáíèíà òíé, è áñè÷éí íàè óðèðíà.
Íáè òðáííáðà çááçáè íà íáááñàðà.
Íí íýòàðà ñá íùá áñá áúéíèèèè
è òèáñèèèèè òàì éíáèèèèè ðàçáèèèè:
òó íèáííááíí á çèíáèèèèè íànð
íà ááçáíàðà íèçáúðáíàðà èáðáøá,
òó íááúçáíá áúçéáíàøá ñá òý -
è íñáðà ý ñòðúáíèèèè áúéíè
éúí áðááíááðà íà íáçíáíí èðáé.

*

Íáè áýðà ñáðáíè áñè÷èèðò äðóääðè
íà ïðñèèèéé áðýá. È ñáðáíè áýðà òà

ĩàè àà èçĩðàùàò Øáèèè - ĩĩ ñáàà
çà ñàòáí íúò - ìà íúò èúì àà÷ĩñòòà.

Ìðàòí áá ìà ìŷñú÷ìèŷ áðŷā
èçòáúðèèèĩ èçáðáìàòà ñè æúðòàà: -
ìà ìèñèà èèààà ñèĩæáí, áóáí ìèàì
ìááðúàøá ĩñòáìèèòá ìò ñìúðòìè.

Á áúèáìèà ñèðúá, ááçìúèáí òàì ñòìŷòà
áðòáàðèòá, óíáñáìè ìðáç ìèñèè
áí ìíçè ìèð, áí èìéòí ìðáç æèáìò
áá ñĩæèàà ìó ááúòííáá ìáúðìàò.
Àìòìðà áí ðúèà áàè èçàèáìèè,
ìò ÷áñ ìà ÷áñ ìáèèààøá ìúðòááòà
ñí áèàáìáìíí áèí - è ñĩáçáòè
ìòííáí æàáí ìèàìàèè áçèòè
ìáæááàòà ááçæçíáìèŷ òðòí...

Ìò áŷòúðà ìòáŷááí, èúì ìðàòí
ñá ÷áðìèè àèì ðàçñòèèàøá ñèáèà...
Ìáúíŷò ñáúðøè ñáìŷòà ìòðáàà -
ìà ìŷñúèà èáæáøá ñòíà ìáìáè
ñ ìàòìà ÷áðááí-òúìè; òóè-òàìà
ááðáŷòà ñá èĩñòè.

Èçáááíúæ
èúì ìáìáèòà áàèì ñá ñìóñìà áúðçí
è áðááìà èç æàðáààòà áìðáúà
ñĩàçáí èúñ ìò òðòíà. Ðàçòðáìáðáí
èçàèáìà òìè ðúèà ñè ìááìðáìà -
òðáìòáøá òàì ñúðòáòí ìà ìáòà.

Ìà áðìáèùàòà ìðìòáñòáìòñèè á Ðèì,
ìðè óðìàòà ìà Òáñòèŷ, èáæàò
ñúðòáòí è ñááòíáìèè ìðáò ìà Øáèèè.
Ñðááðèñò ŷñìèì ìáà áðìáà ìó ðáñòá,
è ìàçè ñŷìèà ñ òúìèòá ñè èèñòè
ìáà ìðŷìðìàòà ìèì÷à ñ çèàòáì ìááìèñ
Cor cordium - Ñúðòáòí ìà ñúðòàòà.

- Íá á ñìúðòà çà ìááí ñìúðò. Ìðáìáñáí á áðòá ìèð, æèááè òìè á ìáøèòá ñúðòà è ìàçè òàì, èàòí ááñòàèèà, ÷èñòèè áúèøáááí ìèàì ìà áá÷ìàòà èðáìá.

ÐÀÈÈÒÀ

Èàòí ìíàç áá÷áðìèòà á ìááìòí,
ááìà áá á ñáèì Ðàèèòà áááìèèà,
è òŷèì ñáèì èóáí áá ñ ìáŷ.
Ñèðìòí ÷ááí ááøá òŷ. Ìòèìèŷ
çàìèìà ìáèìèè òàðèì ñí áóðááò -
çàìèìà è ìè ááñò, ìè èĩñò ìò ìááí;
à ìàèèà é ìòáááìòà ñ ááìá

èàõúðè á ãðíáà. Ðàèèòà ìñòàíà
 ìðè èáèÿ ñè, èàòí ñâíá ÷áâí
 ÿ òÿ ìòæéää - áúðèèòàòà èàèòí
 ìòæéáæàà ñâíÿ ðíæáà, áíèàòí
 ñâ íà èðèèà ñàìè÷èà òÿ áúçííáíá.
 Íò Ááøáóíàð èè ñ ìúéíè ááèè ìáíòè
 òÿ ìðèáá÷áð ñâ áðúùàøá ñ äðóààðèè,
 ñíðááàðÿòà ñâ èíé ìðáç èíé áíàà
 àà é íàíèé; à á ìðáçíèé íà òíðí,
 èíé íà èóàè áí íáÿ àà ñâ òáàíá? -
 ×á ìâðèÿ é ñâéää áá çàíàáíáè,
 èàòí ìúáèà, íà áñè÷èè íà äóøàòà
 è ìèñèèòà èì áñá íèíèí íáÿ
 ñâ àèÿòà, èàò ñúðíáíèé èíèáí
 í èðúøíàòà é òúíèà ñíèíáèíá...
 "Áèàçá é ñ òóáíñò" - èàçáàòà ááíè.
 "Áèàçá, èíòòí íà ÷áñòòà ñâ ìááíá" -
 íáàæáàòà ñâ äðóàè. À ñ àèáàà
 ñíñàèáàòà ìúé òðáòè, ááè æèááèè,
 ñâÿð ñíçíáèè - øáííáéèè èçíèñèí:
 "Áèàçá é... Áð, èàáèè íè èðáé íà á
 íà òóáááí àà áíáè òàÿ òóáíñò."
 Çà Ðàèèòà çàèèòàøá íáé-áá÷á
 Ñòíè÷èí Áèàòà, çàííæáí è èè÷áí
 áðááí, ááèí íà ìàéèà è áàùà.
 Íí íáé ñúðòáòí ááøá ááèí ááñò
 è òááíáøá äóøàòà é èúí äðóàè;
 ìðèìàìèèè ÿ áÿòà ñí ááíá
 íà Èàà Áíéèèí áàèèèòà í÷è
 è áóíèòà íó áèáàè, èàòí ðáííá
 ðíñà ìðè ìðíèáò. Áðáàè èè íááðáàà,
 ÷á ñèðñàò á Èáí!... Áààìà èèèà
 è ìðèèèèà, ááèí çà äðóá ðíááíè -
 ááèí ó äðóá çàèðááíè íà ÷óáí.
 Õíé ááøá ñòðíáí ÿáíð ñòíèíáàò,
 òÿ òúíèà, áèòà, èúðøáíá èíçà:
 èíçà ñâ íèíè ÿáíðà íááè -
 íèíèí Èàà Ðàèèòà áááíèèà!

Èðúñòíáááí ìèíá. Íí ñèÿ è áñà
 ñâ ðááíòà ìðèáúðøáàòà. Áé ìñòðèé
 áíðíÿè ñíáÿ: áíðàòà ñíæáèòÿ;
 íáíóñíàòè, ñíúðíáòà ñíèÿòà.

Ó Ðàèèòà òíáèòà èèòíè ñáàòè.
 È ÷ó ñâ ááñò íèç ñáèíòí, ÷á ìáñèíðí
 ùá á è ñáàòáà. Áðóæèè è íááðóæèè
 ó Ðàèèòà íà áíáúð ÷áñ áúðáÿòà;
 è áñè÷èè òÿ ñíðáùàøá çàñíÿíá,
 è òúíèè ááðè ñòáèáøá ìðáá òÿð,
 è íòíèí ðáçíðááÿøá íà áñè÷èè,
 ùí é èáæáøá äðááí íà ñúðòá.

Ñúðòá ìðàèèàà, èàòì ìúéíà ÷àøà.
Ó èàèèìè é ààìðíàá øèðíèè
èàòì ÷à ñèúíòá àðàáøá - è àñè÷èè,
ùí Ðàèèòà ñííòíàèòà, ìòðàì
èçèàçÿòà, èàòì ÷à èè è òÿò
àà áá ìãðÿèì ñèúíòá...

Àèà ñèúíòá,
ùí çà ááíè òúé àðàáíèðáíí àðáé,
íà àðòàè ìðàé ñáúñòÿàà íà áòøàðà.
È ìðàé íáçá áòøàðà íà Ñòíè÷èà.
Ìè ñúí çà íááí èìàøá, íè ìòàèò;
è ñèèðàøá ñà àñá íàáúñáí òíé,
íà òàèèé ñáÿò èàòì ÷à áíáááí. Áðáá
òíé Ðàèèòà àñá áááíáøá àà ñðáúíá.
Áé ìðèáá÷áð áááíúæ ìó ìàáíà ñáííà
íà Ááøáóíáð. Òíé èçèááèí ìðèñòúíè
è ñá çàìðÿ çàà ÷ó÷óðà - èíáàòì,
ìðèáááíá íàá ñííòàáúò, ñàìà
òàì Ðàèèòà ñè ìèñáíèòà ñòííè
èçíèàèèááøá. Òÿ áòíðà ñòíííà ñèíæè
ííá ÷ó÷óð÷áòì - ìúðáàðà, áá÷ ìúéíà,
èçíðáàè ñá àà ñèíæè ìòñòðáíà -
è òúé çàñòàíà á ìèá, èàòì áéííáíà.
Íááàè ñá òíáàç ìòðàì Ñòíè÷èí:
"Ìòéíèÿ òúðñÿ ñèóèà àà òè ààì
ñèúí àðíàááí - ìáúðèèòà ðóááòà,
à, Ðàèèòá?... " È òòòàèñè èçááàè
èç ìàçáàðà ñè çèàðáí íáíèç òíé
è áí ñáááá. Í÷è íá áúçáááá
àà áí ñíàèááíá ìðááèááíÿèà òÿ
è íá ìðíðííè, ñèèñáíà, íè áóìà.
"Íáðá÷áíè ñà òà çà òáá" - ìòííáí,
ìðèñòúíááèè èúì íáÿ, òíé ñáòíðè.

- Íá àñè÷èí, ìáí ìáðá÷áíí, çà ìáí á! - ìòáúðíà òèòí Ðàèèòà è ñááíà ìðáíúéíáíáòà ñòíííà àà ìòííáí. Ðúéàðà é òíáááà çàèíáè è ÿ óñòðáèÿ ñ òúìáí ñíàèáá òíé, è òðíííáòì ìòííáí òúé ñíáçá: "Çà òáá òàèà... òàèà èè á çà ìáí? Íá ìáíá á ìáðá÷áíí ñúðòá òè: òí ùá á ìíá - èèè íè÷èá!"
- Ìòííè!... Ñúðòáòì ñèèí ñá íá çàìà. Íá á òí ìèðà, òí ñá íá èííè! - èçàèèà òÿ - èçàè ñá, ìòúðáà ñá è ñíóííà ñá ìááúðçí ìèç áðááá. Ñèáá íáÿ áúéáí, áúéáí áèááá òíé è íááíáúð áíðáøá ìèàì á ì÷è ìó. È ìàìáòà ìó ìèñèè çèè ìáçáòà. Çàøèí áá áá÷á ñèúíòá è áúðçíí áá÷áðíè ñáíèè ìàáàòà... Áúç áðÿá áúçíèðàòà ìòáíèó çàèúííáèè çà Ááøáóíáð áááíéèè è ààèá÷ ðàçíðúíèèááøá ñá ìòííèèè èì ñìÿò. Èç áðóá ìúò ñàè Ñòíè÷èí è ñíèáèà èúì ñáèí ñá óíúðè.

Ìííáí áíè ñá ìòòíáááà ìèíáòà - è ìííáí íáúà ìðáç òèÿ ìííáí áíè. Áé áá÷á ááèèèááííèèòà ñííòè ìðáááèèòà; ðàçòèèáÿøá ñá çèìàðà. È àñè÷èí ìèðèøáøá íà ìèááà ìðíèáð... Ñàì ìúáèèèà àñáí áíáçááøá ñá ñá ìúá á áòøàðà íà Ñòíè÷èí Áèáòà, ÷á ìòáááíá áá÷á Ðàèèòà è Èáí - ìúæ è æáíá - æèááÿòà ÷áñòèòì.

Çíááøá ÿ òíé "ìá ìèèá", ñíàèáá
ìò íáÿ íá ìòáíæááèèè, èàòì
ìò ñáíá ñèúíí, íáíááèááíí áèááí.
È íá ñíúáèè ìó ùáñòèàòì ìèúì -

iè aóìèòá íà Ðàèèòà, éíāàòí
 òý çà Ñòìè÷-éí āñè÷-éí íó ðàçĩðāāè,
 iè òúííèè íāāíā ñāèāā, èçĩñā āāæāè
 iðè āñýèà ñðāùà iýòàí íāíðèāāòí.
 À ðāāíñòðà íā Èāíāàðà iàéèà
 iè ññāāèèè àè ièéíé, iè ññòèāíāè.
 È āñýéíé āíñò ó Ðàèèòà áā äðāā
 è ðāāóøñ iðè÷-àèāí āíñò. Íā āñè÷-èè,
 éíé çíāā èàè, óñìèāèàðà é èðāðèà
 āñāāāøā - òúé āāāðāðà çĩðíèòā
 āñāāā íā ñòñāíè ðāíñāóāíé:
 íā á èè òý íā ýñíè āíè àèāā āāñòíèè?
 Åð, òóáāāā óñìèāèà áāøā òý...

È ñ òàç óñìèāèà, iðèāā÷-āð āāāíúæ,
 āñāíðāøā íāāýñòàðà íā Èāā,
 iðèñāāíāèà èðāè íāúíý āí íāāí:

- Çāuí èè ñā çāāāāè iàéèà òúé?... Áíā÷-āñ uā āðāñā òèýāā è çàðāíā uā èìāø òñíúè çà á āñðāðà. Ðāíéí íāè' uā èçèāçāø? "Ðāíéí, iñā ièèā; íā uā èè òè ñā ðāíéí āā èçèýçà?" - íðāúðíā òíé, ñ óñìèāèà āýāíèèðà èàðí èúí íāý ñā èçāè. - Íúé òè! Óí āā÷-ā - èāçà òý è iðè÷-āðāè ñā ñāāíèèāí. Áāāíā ièúéíāðā çāā÷-āñ. Íā íāúíý iðèðòðè ñú÷-èè òý, à òíé ñā āçðý á èàìèíāðà íāāíðā. À àèòúðā, èàðí iúðíèè çàèúñíýè, íā iðĩçĩðèðà àèúñèàøā, àèāøā è ñāèðāøā iðāç ièñèèý èñèí. Ñòíýòā āúéāí iúéèñ òā òāèà è òĩçè iúð iðúā Èāí ñā íāāāè: "Ó áāðāāè ññòāíāèà á iàéèà; uā òðýāāā āā ñā èāā, ÷-á íāúíý ÷-óé èàèāā á òāèà ðāçāñíýèà."
- Íðāā āðāðíýðà çāāýéí é āí èíèýñ - ñā Ðàèèòà íāāāè, āā÷- éíāàòí iðāíðè òíé āðāðàðà āā èçèāçā. Íí òíé íā ÷-ó, íāúúðçí āðúñíāè iāè āā ý çàðāíðè - ÷-ā āí ñèíā áóéíā àèāèèòā á í÷-èðā, øāíè ñíýā íð ñòðāðè íāéāā ñāðāāèè è àèúèè āā ñā iðāíúéíā òóéíāèà íāñāýñòí. Íā çāāúðèà òý Èāā. Ñ ñðú÷-āí iāð íð ñāāā ñè iðúðñè òíé ñíāúò è āúçèðèèè èúí òèýāā, ññ-íāíðāā āíèíāāòā āā ññāāèāāā iúðāí. "ß àèāāè, ÷-àè è āðāðíýðà ðāçòāíðèè!"
- Çàððóíāé ý ñ òððóíā ñè! - òðññāð àèāñ āí íāāí ñā íāāāè - è āíèèā āā ñā āññāðè Èāí, èðð òāíāæāð ñā áāè á āúðāè íó - àèāíā òíé ðúèà, èçĩðèà è ñā èðøíā íā çāíýðà. È ñāðíðñí á āúðāè íó èàð áāè òāíāæāðā, àèèíā ñòðúāíèý óáèāò:
- Íāíā íāéíè aóìè - òāāā ñý ñæ! Ñúðòāðí, uí ñā íā èñè, çà íāíā uā āā á òýéí! - è iðāñèíèíā òíé iðāç òððóíā è èç÷-āçíā á òúííèíāðà, çèíāāúí āāðí àèòúðā àèāøā. Íúðà ñāúéíā àèòðèè ñòíí íā Èāā; à èàðí ÷-á èè ñèāā, āāāā āññāðāí àè è ñúðòāðí Ðàèèòà āññāíā - íāýñāí àè è íāñúçíāí, òúé èàèðí á āíðāðà āðúí āāèā÷-āí íð èíāāò íā iðè÷-èà ñā á ñúðòāðí iðçíāāāā; çà ièā ñā òý ññèòóà è íòííāí ý ñèñúèðà çà òòðā iāè íāçā.

Ñāāāøā òý iðèāðāíā òāíí á èúðà,
 èðāè íāúíý, éíāàòí ñā ññ-óèà
 íā iðĩçĩð÷-āðí èçèāè. Ñèíèíā òý
 è āðāðíýðà iðāíðè. - "Áíāúð āā÷-āð,
 íāāýñòí Ðàèéí. Íàèā iúé àèððóøèà! -
 áúðçñ èçāóíā ñòāðāðà, ÷-āíāāð
 èàðí iðāè è āí íð ñíýā iðúðñè. -
 Óā çàðāíðè, ÷-ā òðè÷-āðí uā òðúéíā!"

- Íā á èè Èāí iðñāèðā? - "Èāí? Èúāā ñā á ññ òàç àèòðóøèà āýāāè?" È íāé ðàçĩðāāè Ðàèèòà, è ièāòí ññāèāíā ý. "Áé, íýèúāā ññ iúð uā áúāāí ñā ðàçíèíāèè" - èçíèñéí íāé ñòāðāðà iðāúðíā è ññāðíðè: "Íòāāāíā èè èçèāçā." - Íā, iðñèíðí. - Ññāèāāāðā ñā iúéèñ òā - è iúéèñ èðāè íāúíý iðèñāāíāðā āā ÷-àèàð... Ííèāèà-èāèà āýòúðúò óðèðíā; è ðýāéí ñāíí ñ÷-óāāðā ñā áúðçè, iðāúí èç iúðý, ñòúíèè è āāèā÷ çāāèúðāāðā; à òðññòā íð òýð çà āúéāí ñā iðèāèāāøā á ñúðòā èì. È íāúí òāæéí, òúíñí ñā ññāèā áúçèāíāøā è òāāøā á áóøā èì, èàðí íā èýòí áúæā, éíāā á ññāòí èāæàð áúí çèàðíè ññíè íāíðèāðāíè. Óúé ièíā ÷-āñ è āððā, à āñā íāíā í÷-àèāíāíèè íð

òyò àà nà çàáúðíá... È íàáááíúæ - ííæááíá èè àè ìèñúé íá÷àèàíà? - òà ñéíéíàòà è áááòà è èèðíàòà íà ñòðúñ. Íðáá áðàòàòà òà çúðíàòà ñéóçáááíé ñóúíéè è èàðí ÷á èè íáúí àè ñíæá÷á íàðàòúé, çàèðèàèòà... Á òúííéíàòà, çàà çèíàèèòà áðàòíé íà íáíðà, íà òðóíà Èáíá Ðàèèòà ñà ñíðáííà è ñ àèè áúððó íó íàáíá áí íáñáyñò. Áæá÷ è àèçí á àéúóíàèòà ñú ðàçèáyòà ñà ñáòà... Áéú÷ ñà àèáíá; è ñòáéíòà ñà íáèèæíé ñúñáàè íà ñèñúéà ó Èáíáè. Áéáúóéíà òáíáð÷á ñðáá íàáàèèòàòà - ñèááí íáðáy òí ñðááúð÷áíéy òðóí, çàá ñðááá áúçíáè ñíáàèáí, ñ øèðíéí èçóúééáíé ááçæçéíáíé í÷è - è íááí ñ ñèñúé ñðááúúàòà æáíéòà. Íòíáñíòà ñúñáàè Èáà áéúúè, à ñóððèíòà ñòíáñíòà áí ñáíé íà áðíáèúàòà, á áá÷íàòà íó éúúà. Ííæàèèòà çà ÷óæáí ÷óæàè òíðà; ñíæàèèòà çà Ðàèèòà, çà Èáà, íèáyòà è ñòàðàòà íó ñàéèà, ñíáàðèàòà "èà`áé?" è "éíé úà áúáá?" ñà ñéíðí è çàáðáàèòà. Ááíá íá áí çàáðáàè ñòàðàòà íó ñàéèà è íáñéíðí, ñðè ñðíéáð, ñà ñíéíá. Ìðè ñèíá áðíá ñòáíðè ñà è ñàé÷éí. Ááéí áí áðóá òà èááííàòà á çáíyòà - è íà ñúðòáðí Ðàèèòè. Çéí÷áñòà, ááíá çà ááàíà ñòàíá àà æàèè, íà áðíáíááòà èí àà ðáàè.

Íà÷áñòí çáíááàøá é ñèñúé çà Ñòíè÷èà; çáíááàøá é: "Áíæè÷éí, íèíà!?" È ñðíéèè ñíáèáàòà y òèááíé. (À ñàí Ñòíè÷éí, çàðáàè éíáíòí è òíðàòà ñðóðñáàòà íáúí, ñèáá Èáíáàòà ñúðð, íà ááà-ððè ñúðè ñà ñí èðú÷íèòà ñyðíá - è ááç ááñò ñáèð òíáá íà íyèúáá çàáýáíá.) Ìðáç ñúéçè òy íá àèáy ñðíéáòà, á òúáá íá ñàðè èyðíòí èàè ñèíà è áíéáá áñáí. Áñáíòà áíáè òy ñí÷áíá ðíæáá - ðááíñòíà ñúéçà áí ñíðíy íà ñéúðáèòà é íàáíá.

Áíé ñèíàòà è ñíáí ñèíá ñ òyò. Óúé èàèðí ñàèáá ñáðèy ñááýíéí òááòáò, éíáàðí ñéúíòáðí çàèáçá, è òúé ñúðòáðí Ðàèèòà ñà ñáè, ñðèáðáéí ñíñáí ñéúí çà yñíé áíé... Áèááé ñèðíòíí ñ ñáíáðí ñèðà÷á æèáíò íááíéáí òy ñááà. Ðáááé ñ ÷óæàè éúúè, áúòðè ñà ááñááí, è ñðyçíñú y íáá òððèàòà çàááðy. Íí á áàèèèòà í÷è íà ñáíéòà ðíæáá, éíáàðí ñà òy ááèááà è ñíçíáè á òyò Èáà - áí ñúðòá ñè áí ñðèðèñíá, è ñàè ííáy òóáááá òñíèàèà íà òñòíèòà é òúóáà, ñò æèáíòà íáíáèííáíá - ñ íáñéíáíí ñúðòá.

ÈÍÈÁÄÄÈ

Íðíéíá

Ðíá èçàè íáá áúðòíááòá ñíáæíé
 yñáí íáñáò, ñíáðáíéè á íáááòí.
 Áéúóíáèè ñà á ñúí ñíèy ááçáðáæíé
 ñàíí áóáíí ñúá áàè ñáéíòí -
 àèí ñà àèè íà ñòúéíè èç éííèíè.

Íáñíé, øóí ñí óèèòè ñà ñ÷óáàò;
 áíñòè òíáyò, áíñòè ñà ñíñðáúàò.
 Áñíáèéíé ñáýò íáè÷áè ÷óáàò -
 Áúáíé áá÷áð áúááí ñðáçíèè ñðáúàò,
 ñ áóéíí ñèáííáè áúáíéè íà èàíéíé.

*

Íèç-ñí ñáéí ñéóíñ òíáýò
 èèðíé ñèáàè éíèáááðè -
 ñèðñíáñè è áíèyðè
 ñ àèááíááñòúá àà ñíñòíáýò,
 è íáñíðíðè ñðáçíéè ÷áñòíé
 àà èí íáýò áðáàè íáñíé.

Íà÷áéí èí ñòàíáíéèà,
 òíé àè ñòàíé, òíé àè áííáè:
 íá òíéó-òáèà íà ñáíáè,
 à éúááòí á ñðèèèèà -

è éúááóí ñáíááà
ñ ñáñíè àà ñá ñèààè ñèàà!

Õ í ð

"Á äýñíà ðúèà ñ èèòèà àèòà
áíñòè èääò íà ÷áñòèóí:
òáæèè ííðòè ìòáíðáòá,
áèääíááñòèè ìèðáíáòá!"

Áé ìðèááòíí ííðòèòá ðàçòáàðý
çà ííñðáùè áííáèéíý ááùà.
À íà ìðááà éúúáí àè ííñðáùà
ñòàð ñòííáíèí è òýì ìòáíáàðý7

"Áíáðá äíðèá, áíáðá äíðèá,
íííáíáèèáíè áíñòè,
ìðááááñòíèèè íà áèáàè áíè
è èðáé íà áúèáè ííñòè!"

Õ í ð

Ìðáèí ííèá,
ìðáèí áíèùá
íèè èáòèíá -
àà ááñòèíá
áíè ÷áñòèèè
èíáíèèèè
ñòáíáíèíó,
áíñííáèíó!

Í ú ð á à ç à ð á ä à

Ííáðáíèè ñòííáí á ííèá àà èèè,
èíçý è íèèè ñàì àà íáèèè.

Ííèèèè áèáàè - ñðáùà íó áèááà:
ñàì ñááòè Éíááí, ñ çèàòíà òíýáà!

- Áíáðá òè ñðáùà, ñááòè Éíááí! -
"Ááè òè áíá áíáðí, ÷áñòíè ñòííáíá!"

Ìèíáð, ííèèíáð èíçý è íèèè:
ðúæòà èèáñèñòà èííp áí áðèèè,

áí òàðáí ííýñ áýèà ìðáíèòà,
áðíçáíáá òáæèè áðáýò - æúèèèè!

Ñòííáííèè áðèæà è òðóá óñèèáí -
òýì çà íááðááà è ààð íáèèáí

ìò áíæè ðúòá á òáíè àà áèáçá:
çà íí èóðááíè, çà íí òðáíáçè,

ííèè è ííèèè çà íí ááí÷áíá,
áíóèè ÷áñòèèè çà íí èðúùáíá -

òúé àà ñá ÷áñòíí èíá ñííèèá,
ìò ðíáà á ðíáà, ÷áè áí àíèíá."

Õ í ð

"Íúëíà éúùà - íúëáí éíø!"
 - Ìÿðàé, íííá, øàðáí ííø!
 Äàð íò ñúðòà éíé úí ííæá. -
 "×áñòèò äà á ìðàçíèé áíæè!"

Íòääèè ñà íò äðóääðè
 áúðçà éíëääàðèà ñíðáòíà -
 øàðáíéÿ ííø ìðáíàòíà
 ñòàð ñòííáíéíó ìðáç ðàíí...
 Èíàòí íó è ÷áñòòà íó
 ìæ çáíÿääò éíëääàðè.

Õ í ð

Ðàñíà äðúáí ñòíëíáèòí,
 äðáííáèòí:
 éíðáí á ñúðòà íà çáíÿðà;
 äðúò èçáèè á íáááñàòà!

Èíðáí - ñèííáá íòáðáíé;
 à íáááñòè - èèòèè äðáíé;
 áíóðè íèèè -
 áúðøèè á íáááñà èçáèèè!

Øóí è æéú÷. Ñòííáíéí ñòàðè
 øàðáí ííø íò ðàíí ñíáíà,
 íí ìðáèè íà éíëääàðè
 òíé äà áí ííáúðíá ñ äàðè,
 òíðúò íáñáí ìæ ííäçáíà.

Â ò í ð à ç à ð á ä à

Òúííè ííùà ñà ìðíáóæè
 íèèí áíó÷á ñíëíëíáí;
 áááá íó ñà ÷óáíí ÷óæè
 èàè äà áí ìðèñíè èçííáí.

- Íáíé, íáíéæé, ðíæáí íèèà,
 íàèí áíó÷á, íæè æèèèÿ!...
 Ìàéèà òè á ñúí çáñíàèà -
 íò ñúí ñèääúé íá áóæè ÿ!

Áááà òè, ñ çíðè ðáíèèà,
 áúèèá íúòÿ ùá íúðóáá -
 ÷àè áí Áíæè äðíáá. Ìèèà
 áíæà ìàéèà äà ÿ ÷óàà!

Òà íòòàí ñááòà ðääæéèèà
 äà ñà áúðíá ñ àðíàääáíé:
 òááá çèàòáí éðúñò íà øèéèà,
 íà äáðááí÷á íò ìáðæáíé;

ñòàðè äÿáó áðíáíéèè,
 òàòèó ñáèèáí ííÿñ æèáíé,
 ìàéèè íáíèç íò æúððèèè,
 èáèè ðàèí çèàðíè äðèáíé;

íà éííøèè íí ìàðèàòà
 íííáí çäðááá ñí éíèàòà
 ñááòà áíáà íò Èíðááíà -
 íò Õðèñòà é ñááòè Èíááíà!

Ï ú ð á à ç à ð á ä à

Äíìàèèí çà äíì ðàääé,
 äíìàèèíÿ äíìà øåòà -
 óúé ïíèáèà-èáèà èðåòà
 äíì, äíèèà çàòóáääé.

Äíì äíèèà çàòóáääé,
 òíéó-ææ, óääñíá ìèääíñò...
 Íí ìúé èååà äðóåà ðääíñò,
 äðóái ñèúíòå äíì ìåðáé.

Äðóái ñèúíòå äíì ìåðáé -
 áúðóíèúúíà ìèååà áóèèà...
 À äí èúòà, à çèàòíà èðèèà
 çèàòíí áíó÷á ñå çañíáé!

Õíð

Íé òàèää, òàèää, ñòàðà èå ìàèèí,
 ñååèúðái -
 úí ðääíñò èíà, ñòàðà èå ìàèèí,
 òáiúðái!

Èàóúðè, äðèæè, ñòàðà èå ìàèèí,
 äíñååà -
 ìòñååà äðääíñò, ñòàðà èå ìàèèí,
 äí åáèà!

Ñòàðà ìàèèà, äíìàèèíÿ,
 ìúå ìå äðèèèà äàðè -
 è çàíÿòà èíèååàðè
 ìà ìå äí ò à ìúååñèèíÿ.

Ï ú ð á à ç à ð á ä à

Ìèää áóðååò÷èÿ, ìí-ìèää ñòííáíèí,
 äðèæái ìè òíèè à ìóñòà ÷óæáèà.
 Íåái çàíèòååò òèòíì äðèæèà:
 - Ùí òè é ìåñúðå, äðèæái àèðáíèí?

"Äáíèíà ìåíèÿ, åðíèè äðóåàðè:
 äðèæà ìå ñúðóå, àìáí ìå äóòà -
 áíðè åáííòí, äðóái çååóòà -
 àèððíì ñå åèèåò ñíííáíèí ñòàðè!"

Ñúúóå ìðèèèðà, ìåìåò ñå áóáé;
 ìèääíñò ìåðääíñò à ìóñòà ÷óæáèà -
 ìèååà äðèæèà,
 äðèæà çà ÷åíí - àìáí çà èðáá!"

- Íé, ìåðíè, ìåðíè èàóúðè èðòè,
 òè, ìèää äðóååðèí, ìååé ñå åèèèà:
 ìèèí à èðáá ìðè ñòàðà ìàèèà,
 äðèæáií ÷åíí à ìè÷èèè ñèóðè.

Ìííáí ñå ìèíà, ìèèèí ìñòåíà;
 óòðå ùå èèòíåò ìåñíðå ìè÷èè -
 ååñò äííðåòè èí òè ñ èÿñòííè÷èè,
 ÷å ùå ñå áúðíåò ìðè ìðèèèò ðáííà.

Òæèè àåðñèÿ ååñå à ñåðáíà
 è àðíåååíè èåæò ñ òíååðè...
 æèèì äðóååðè. -
 Ìííáí ñå ìèíà, ìèèèí ìñòåíà!

À íááÿñòà á ðúóâ çáèà
 íúæàà ðíæáà, íúðáí ÷ááí,
 íèèíí á ÷áèí ìðèááèà,
 ñúèçè ðííè áí áàà ðáàà.

Ñòàðà ìàèèà ñá ìðèòá÷á,
 à íí íáÿ è ìíàòà,
 áà ðàçáóíáàò ñ àèáàè ðá÷è
 èàòúðèòà íà äóòàòà.

Ñúáèááàòà èíèááàðè,
 ñúáèááàòà è ííáçáòà
 äðóàà íáñáí, ñí íàìÿðè
 äà é áúáà çà óòáòà.

Õíð

Èáðááí èàè, èáðááí áíàè,
 íááÿñòí!
 ß èáðááíà áíéíí áíàè,
 íááÿñòí!

"ß èçèáç, èçèáç íà ááíðè,
 íááÿñòí!
 Áàèáí ñúí ñá ÿáá ñòíðè,
 íááÿñòí!

Ñúí - è áàèáíà ìáááæà,
 íááÿñòí!
 ñ áíáðà ÷áñò - áíáðà ìíñðáùà,
 íááÿñòí!"

Ìèèèòà äóíè ìèèí èçíÿíè -
 áðèæíà íááÿñòà á ñèðúá ðàçòóòáíà,
 ñ ñúèçè íà í÷è, á óñòíè òàèóáà
 áàèáíà ðíæáà íúðáíðíááíà.

Áèááí óñíèóíáò, ñààðèè ñòííáíéí
 òèòíí ìðèñòúíè ìðè èíèááàðè,
 íò øàðáí ìíÿñ áààè èáñèÿ -
 áà ñá çà ìáñáí ìòíèàòè ñ áàðè.

Àèà íá èñèà ñàí ñòáíáíèèà
 áàðè àà çáíà è ñá ìòíÿòà...
 Ñòàð ááùà íáùí ñí áèááà èèáíà,
 ííáèáá èçáúðíàè, íàèúí ìíàòà.

Ñáòáíí ìðúííà òÿ àà èçèáçá,
 èàòí èç áíÿçáí ìðáíáèèà ìèàðà...
 À èíèááàðè ìííèà íàíáòè
 çáíáèèíèèòà è òúé ìðèíÿòà:

İ ú ð á à ç à ð á ä à

Ìèè÷èè ìáÿò, á íááí áðáé çíðíèòà,
 èóáí-ìèááí!
 Ñ çíðè ìááà óòðáííà ðíñèòà,
 èóáí-ìèááí!
 òááá ìùá íÿíà!

Ìèèí èèáá çà ìèèóáèà ÷áèà,
 èóáí-ìèááí!
 Ìðáááðà áíèÿíà!

Çà ÷àñ ãðãã íàíããí çíðíèòà,
 èóãí-ìèããí!
 Çà ÷àñ òðãã áèñãðíà ðíñèòà,
 èóãí-ìèããí -
 è äí ÷àñ ý íýìà!

Ñ äãíá èííò, à ñ ãíãèíè ðããíñò,
 èóãí-ìèããí!
 Ñ äãíá æèãíò - ñ äãíá èè á ìèããíñò,
 èóãí-ìèããí!
 Ìðãããðà ãíëýìà!

Õíð

Âðãíá - íãé-áúðçèý èíí íà ñããòà,
 ãííè ííùòà -
 òãæéí íó, èíéòí íñòããã
 òíé òíéó-òúé ää ìèíããã.

Íèèíãã òíé ñã íã áðúùà íãçãä!
 Ìííèí èã ìèãã,
 ðããúãé çà áðèããòà èííý -
 ñ íããí ÷ãñòòà ñã äíãííý.

Â ò í ð à ç à ð á ä à

Íñòããè ñè èóãí-ìèããí
 íà áà÷èý ðóãí ñòããí -
 ýðíà èííý, ñèãçã á ñãèí.
 Ñ èèòèà ñíèííãã íà ÷ãéí,
 á íúò çãñòèãíà ííìà ìèèà
 íà ñãããíèè çãéúñíýèà.
 Âèèíà èóãí ìòããèãéí:
 "×ãèãé, íííá, íí-ííèèèà,
 çãããíí ää èããí äããíà!"
 - Íã á äóíà, íè èçíàíà,
 íí íãí ñòãðà ìãéèà èèè -
 áýããé, èóãí, ùã íè àèèè! -
 Ííìà áúðçà è íãðãã;
 íííéó ñðúòã áéé, èãðãã,
 èàòí á ÷àøà ðóéíí àèíí.
 "Âãðãé, äãðãé, äãðãèèíí,
 äãðíè èè ñã äóíè òèã?
 Ññãí íãñãò íãèè èðèà -
 è ää èèè, ùí ùã àèèè!..."
 Ñòèãíãòà äí ðããíè äãíðè:
 ííìà ñããíà ää ìòãíðè,
 ää ìòãèà çãèèð÷ãðè, -
 èóãí ñããíà è ìðãããðè -
 íò ÷ãéí é èèòèà äðúííà...
 Âèèíí ííìà áéúùè ìðúííà:
 - Ííííù, ííííù, äðóæèè ìèããè,
 èóãí èèòèà ìè óéðããè!
 Èóãí-ìèããí óéíããòà,
 òóé ìðè íãí äí äíããããòà,
 ñãíà àçè ää ííñããíà,
 ää íããúðãã, ää íãðããíà,
 ñ ðóñã èíñã ãðãã íãããðíè -
 ää äí ñòðãèýí ñ í÷è ÷ãðíè,
 ñ óúíèè äãæèè ää äí áéý,
 ñ àèè óñòíè ää äí ìèý,
 íãé` ñã ó÷ãò èóãè-ìèããè
 èèè ñã ðíñíà èèòèà èðãèè!

Ōið

"Íúéiá éúuà - iúéái éiø!"
 - Ìÿòàé, ííiá, øðái íiø!
 Åað iò núððá éié úi ííæá. -
 "×añðèò àà á iðaçièé áíæè!"

Îðääèè nà iò äðóääðè
 áúðçà éièäääðèà nìððáíà
 è ià ííiúèà iðaç ðàíí
 øðáiéÿ íiø iðáiáðíà...
 À nðää nìÿø è æéú: áíéÿià
 iæ çaiÿðà éièäääðè.

Ōið

Åiñòà, äiñòà, éóái-ièääí,
 ÿðíà éiíÿ,
 éiíÿ ÿðíà, éóái-ièääí,
 âyóúð áíiè -
 çíiéíí ièääíá íí ááéáièè!

Åiñòà, äiñòà, éóái-ièääí,
 íiè èþàè,
 íiè èþàè, éóái-ièääí,
 aðáíà áóáè -
 òúíiè ííuè íí nääáièè!

Ñèääèàòà iáñái iúá iá èçíáèè,
 è nà iðèððáíà òèðíi aðàòàòà -
 øðáiá ièíñèà áíèñà ííiàðà,
 çà iáñíííièðè á æää iðèiàéiáèè.

Ðääíi íí ðääíi òÿ æè íáðíæää,
 n áéääà èi áóíà ièíñèà ííääää -
 äðóæèè n øääíáái óñiáð çääÿàà,
 iðää ííiðè iééíi í:è iðèáiæää.

Ñiÿø è æéú: Ñ ÷añðèòè àaðè
 ííiúèà èi íiø ííääää...
 È ÷añðèððáiúá çaiÿààð
 ià ííiàðà éièäääðè.

İ ú ð á à ç à ð á ä à

Íiððáièéí óððíi, áá:að íá çàðíæää
 ÿñíí nèúíðá, nìðÿíí aðáá, òà iðäääðÿ;
 äðèæià iàéèà ðááiè ááiðè nà ðaçðíæää
 è ià náiéái nèià òèðíi iðáiáàðÿ:

"Ñèúíðá, ðíæái ièèà, úi òè äðèæà iàáíà
 ià áðøà, ià núððá, òà nà òúé çááðáæ?
 Åðáíà á óñèéíí è íiðà á nððáíá,
 à òè íá çàðíæääø! - Òà èàéái íáiðáæè

íí Áíáðóæà íóñà ièääèðà íá:àðè,
 á çááíðá n èáðááiè äðóíièðè íí áðóíà,
 á ðááíà ðóíaiéÿ áañæè æúðääðè,
 è äðèæiè íáääñòè ááéáièè íí Ñòðóíà?"

- Îð, núæääääð, iàééí, áíéó áí çááíðá
 iúðæièè ááíéèà, íí-ÿñià çíðíèðà, -
 èàð iàóí iè òiæè íí øèðíéí ááiðá
 n çèàðíè òðáiáððóèè ià ðóñà éíñèðà.

íiãðè í÷è ãðãÿò èçííã äãæè àèðè,
 äíðÿò àèè óñòíè, ííãéãã äããæ íðãããðÿ,
 ðíñíã èèðèã àèã, ðíñíã èèðè,
 íã èèðèãòã íãÿ - èèðèã òÿ íòããðÿ!

Òðãíèãòã òðãíãðóøèè íã ðóñã éíñèòã -
 òðãíèã èèãòí ñúðòã, òã äí íèð íã ñíãéãã.
 Æ æéãã è ííãÿ çã ÿñíã çíðíèòã,
 çããðããèð, íã ñããðèð óãðãíã äã çãéãã!

Â ò í ð à ç à ð á ä à

Íããíãèã á òúííã íúãèã
 íã íííèíè ðããíè äãíðè;
 íã á áèèí òúííã íúãèã
 íãé ñã áèèã èèðíè ñããðè,
 äã ñããðóããò íãèèã ííã.

Õíð

Æíðè òúííã íú òúííãã,
 òðãã íúãèã íãã ííèÿòã,
 íã íííèòã íãã áóøãòã,
 äíðè ííã ñã íííãã!

Â ò í ð à ç à ð á ä à

Íòãíããðÿò èèðíè ñããðè:
 "Æé èíãòã äãíí íãðí,
 äãíí íãðí ÷èñòí çèãòí;
 íéé èíãíã äðóãí íãðí,
 äãéòã àãøòí, äã éíããíã
 íò äãã íãðã äãèí äãíãð!"

Õíð

Çíðã çíðè, äãí íãñòãíã,
 ñèúííã ãðãéíã á íãããñãòã, -
 íèããè íííèó íã áóøãòã
 íò íúãèè íè ñèãã íñòãíã.

Â ò í ð à ç à ð á ä à

Íòãíããðÿ ñòãðã íãéèã:
 "Íãèèã ííã íãøòí çèãòí,
 çãíãòã äí, éíããòã äí -
 àéí ÷ãñò á, íãèã ñòãíã
 íò äãã íãðã äãèí äãíãð!"

Ï ú ð á à ç à ð á ä à

Ñèã ñíèíè ñã á íããí àèã
 ñèããíí áÿèã äúéúãèòã: -
 íÿíã äãèã äã ñã ñèðèã
 ðãíãíã á ñúðóãòí íðèòã.

×ã çãéãðÿ, ÷ã óããðè
 á ðããíè äãíðè ñ òðè íãðããè
 äã íãããñòè ñòãèÿò äãðè...
 Íúííãòã íãããñòè íèããè,

ñãèòã íðãæã ñãèèãíèòã,
 òúííèè äãðè ñãèèí-çèãòè, -

òà òààíàòà àúéúáèòà
è ñíéíé áúðçíèðèèàòè.

Òðúáíàòà ìè ìèç-íí ñáéí,
íáòíàòà èì è ìà áààòà -
ñèà ñíéíéó ñíèì ìà ÷áéí,
àúéúáèòè áóéì çèàòí.

íéíéí èì ñòàðè ñààòè,
ñèááíì ÷áñòíà éóìàùèíà;
íáý áíèè ááááð ìèàèè,
íááí ááñáèà èàèèíà.

íðýííðòè ñà áíðáí ááýò;
éíé áá ñðàùíà ìíééíí ìðààè: -
àà áííóààò, àà æèááýò
÷áñòèò æèáíò, áá÷íí çàðááá!

ìíè ñàáíèèáí èèè ðóíáíáá,
íòñòí é ñúðòá áéé, òà ùà òðáñíè;
ñ ñèàáèèòà áóìè ìà ñèàáèè ìáñíè,
ñýèàø ìáá ñá á áóòà é èáá.

Áðóæèè ñà ñíáýò, ñ íòáíðíè áóìè,
íáñíè ìí ñúðòá íáé ìááíáèèè.
Ìèááíáí áíéíà çàá ñááá ñèðèèè,
òà áí ìíáèà÷àò ñ ááñáèè æéóìè.

Òý áí ñàìè÷èà ìíáèááèà ìèàòí,
ìà éíèáááðèè áðóæèè ìðáç ðàíí -
ìíáèááè ìíáèáá ñðàùà... È áààìà
ñ ìáñáí èçííáí òà àè ìðèíýòà.

Óíð

ìíèíí ñà ìàíòñòí èðèé-
èðáá áí è ñèðèò ìàìèòà,
ìíáèáá áí è á ìðàè ñúçèòà...
ìíèíí ñà ìàíòñòí èðèé!

Íá ìàíòñòí ñúðòá áéé -
òí ìà èèáá ááñò ìíáááá,
áá ñà ìíèíí ñííòáýáà...
ìíèíí ñà ìàíòñòí èðèé!

Èíèáéí áà ñà ðàçáèé,
éíèáááðèè, ìòñòííáòá,
ìà ñáýò ìíèà ìíèàááòà...
ìíèíí ñà ìàíòñòí èðèé!

Áúíèà èç áðàòíè áááíèèà ìðúííà,
áóìè øááíáíè òááíàèà áýðà;
ñàì, áà èçáááíá áéóííà ìðáááðà,
ìíèíí çàáíèè ñà á éúòà èçáðúííà...

Óæ á èçíáíááá ñàì, ñòáíáíèèà
ìáéíèáááðèè ñíííàòí ñàèèà,

è ìðè ìááýñòà áðèáíà ìðèñòúíè,
æèáíàèà á ðúòá ìúðááíàè ñéúíè.

Ñ ìðúñò áí ìí áóøèà ìèéì ìíáàèè:
"Èñèà èè ìáñáí, áèèè ìáèè?"

Òàðèí è ìàéòè ìííàíí ÷àáí!
Òàé, òà è íáíó àáíéíà çàðáàà

ñ ìòáðàíà ìáñáí ÷áñò ùá áúçðáàèè!
Èñèà èè ìáñáí, àæááðèí ìàèè?"

ííàðíð ìíáàèè ðíæáàòà æèáíà
è éúì ìáàà÷è ñí àèààà èèáíà.

Äðóæíí ñá ìúðáà çàðáàà
òàì ìðè ìááÿñòà ñèóííí ñúáðàòà
òà ñí ìòáðàíà ìáñáí ìðèíÿòà
à ìàé÷éíè ñèóòè øàèàáí ÷ááí.

Õíð

À ìíèóííùè, áðáíá òàéíí,
íáà èðèèà ìà ðíæáà äðáàà,
ñíðÿ ñá ìáðá÷íèòà áèááà,
ìðèèáðÿè ìò ìáçíàéíí.

×áñ ñá ñíðÿ è ÷áñ ìáðá÷á:
"ßñíí ÷ááí, ìúðáíðíáíí,
ñ áèààà ááñò ìà áðáíá ñáíáíí,
áíá ìá ìðàòè ìòáàèá÷á.

Íà ÷áñòèò ñè ááí ðíááíí,
çà áíè ìúá ìí÷áñòèòè -
ñ òááá ìàéèà àà ñá èèòè,
èàòí ñ ìáðí ìíçèàðáíí.

À òðóá, á áðèæè, á çááíðáàè
òàðèó ñè ìáááæáà ÿñíà...
Àà ðáñòà è àà ìíðáñíá -
áíì ìíàèáíá, ðíá ìðíñèáàè!

Àà áúðáè èç ìúò ñááóíáíè
éúì áíáðíòí ñ èðáíèà áÿðà,
àà ìá ñíáééá çèà ìðááàðà
ìíìèñèèòà ìó áðèæíáíè!

Áíè ìà ìèááíñòòà ìó èáèà,
èàòí çíðíèòà àà ñá ÿñíè -
è á ñúðòá ìó àà ìá ááñíá
÷èñòà ìáé÷ ááè áí ááèà!

İ ú ð á à ç à ð á ä à

È áí òíÿ áíì ÷áñòèòè,
ùí áí ÷èñòà áÿðà èèòè,
àà ìá ñÿèáà áñá ùí äðááí -
ðóéíí àèíí, ìáà è áèàáí,
çèàòíí æèòí ó àíáàðè!

Ä í ì à è è í

- ×óè àè áíñíá, èíèááàðè!

Â ò í ð à ç à ð á ä à

Áíá àà áááà
áéúùè ñèááà -
áíè ÷áñòèòè,
÷èñòà ñúááñò!

Ääð ä îîëääòî,
 ääð ä ñúðòääòî -
 äíáðà ìèñúë,
 ìèð è ìèëîñò!

Õîð

Òääää îääì, ñòàíáíëíá,
 òääää ñëääèì, äîñîíäëíá:
 ìííáí çäðääää áíä òè ìðàðè -
 èíð - æèáð -
 äî ìäèàðè!

Êíëëí çäðääääò îí äíðàðà,
 êíëëí çääçäè ä íääáñàðà,
 òíëëíç çäðääää ó ìäèàðè -
 æèáð - ìí÷èò -
 äíè äèääàðè!

Ä î è ë í ä

Íà èíðäëÿ íää äúðòíää ñíääíè
 ä ìòñèí÷èè ìääñá÷èí ä íääíòí,
 äëúòíäèè ñà ä ñúí îíëÿ ááçáðäæíè,
 ñàíí áóáíí ìùá ääè ñäëíòí -
 ñëääää ñëääè ñíðíðè ìðàçíèè ÷áñòíè.
 Êíëääàðè ìèç-ìí ñäëí òíäÿò,
 ìääñáíòà èí ñä ääèääèí ñ÷óää...
 Ñòàíáíèè äè äíäè äà ñííòíäÿò
 äíí, íäè÷äè ñäÿò èúää ñä ÷óää -
 Äúääí ìðàçíèè äà ñä ñëääè ñ ìääíèè.

ÍÄÐÄÇÄÄËËÈ

Ñððíëíà ñä Êäèèà äèä íää áðääúò òñàíòòáíè,
 èè÷áñò Òáíð èëííè ñíèèðà ä íáíèè ääè÷èè çäèáíè.

Õíðäí, ñä òÿò íà ñÿíèà àç ìðàèò ñä äà ñí÷èà,
 è òàèà ìè òàéíàðà ñè ñääðè ñàíà Êäèèà -

ñ øáííòà íà ìèàðè èèñòè, øáííò ñëääúúè è òúæíääí:
 "Íÿéíää ñè äÿò äääíèèà àç íà òíÿ ñäÿò èúæíääí.

Äðääøá ìä äðääíëðáí ÿñíí ñëúíòá ìò íääáòí,
 àò, ñí äðóáí ñëúíòá ìáíá ää÷á äðääøá ä ñúðòääòí!

È íä äðääøá òóé ñëúíòá ìò äèñíèí, ìò ääèääèí -
 äðääøá ìä, äèääàðá ìä ìò ñúñáñèè äáíð íáíðäèí.

Äèääàðá ìä ñóððèí, ää÷áð Èáí òàí ìò ááèè äáíðè
 è òúæíääíà àç äí ñëóøàò, òíè ää ìää è äíáíðè:

"Íúðáí èèää, íúðàà ñääáí, íä èñíáé, íääáé ñä ääèè, ÷á èàèè çà íáñ íä ñòääàò ìÿ òàðèí, òáíèðà ìäèè.

Äáðíè äóíè, äáðíà íäè÷, èìà èè çà òÿò ðàçääèà?
 Çà ñúðòàðà ùí ñä èðáÿò è ñíúðòàðà íä ä ðàçäÿèà."

Áóìεòά ίó άγòà ñεάάεε - άγòà ίúεεòά áîð÷εάε -
ìεñáíí áεεí òà ίεά äà ñá ίά ñάάðáíá æεάε...

Ïðεάá÷áð áááíúε ñá áðúúαò ñ ááεε ίáíρεé ίò ÷áøíαòà è ίάάεεòά çááαðεø äà ñá òðóíà ίò ίαòεαòà,

òúεíí ïðáá áεñíεε ïðòε, òàì ίà Èáíáεòά ááíðε, -
"Èεάòíεεà - áí÷óò ίάæáó èì äà ñá øóøíá è áíáíðε: -

ïðááí ñá óáíε á ñúðòáòí - íæ÷áòí ίó ïúά òàìí!"
Àç εçòðúííáò è εçíóñíáò ááεε ίάáíεòε ίò ðáíí.

Ïðáç ίάάεεòαòà áεεíí ïñεáòγò è ñá ïðñúέíáð,
áεáγò Èáá, áεáγò éúðáε... è ίá ñáðεò éáε εçíúέíáð

íñòðí íæ÷á èç ñúðòά ίó è á ñúðòáòí ñε çááεò áí,
áúðóó Èáá ίúðòάá ίááíáð è á ïðááðúáεε ñε ίάáεò áí...

Íáε' ñááá ίε ñá ίáðáááàð, ίáíá ίáεéá, ίáíó òàðεí: ίúðòáε ίεá ïáε ñá ερáεì è ñíúðòòá çà ίáñ á ñεάáεá!

Íá á ÷áðéíáíεé ááíð çáðεεòά ίá ερáíáðà áááòά æúðòáε - òàìí ðíáγò ñáíí òεý, ááòí εñòεíñεε ñá ίúðòáε -

à ñáðááαòά ίε òóεά, ίá áðááúð éðáε òαç áíεεíá... Óíé εçðáñòíá εε÷áñò ßáíð, à áí ίάáí àç Èáεεíá; -

òíé ίá á ïðááúðíáε ñ εεííε, àç ñúí á ίάáí ááεéε ñáðýεá, Çà ñúðòαòά úí ñá ερáγò è ñíúðòòá ίά á ðαçáγεá..."

Áúεáí àç ñòíγò è ñεóøαò, òàì ïíá ñýíεαòά óíáñáí,
è òíáá úí ÷óò, εçíγò áí á òαçε ïíý òúεíá ïáñáí.

ÁÍÉÉÍ

Óðε áá÷áðε ïðááíí ίáεεάεγ
éðáε Íáááíεòά íóñòε ááíðε Áíέéí,
òðε áá÷áðε áúðòý áí òúíáí øáíáð
è áúεáε áíε ñáεð òíáá ίúáεá -
è ïðáá í÷ε è ίá ñúðòά ίó òááíá.
Èçíáíαòά æεáíòά ίó ááíð÷ε.
"Íá ááðε áðεáε, ÷ááí, ïðááε áðáíá -
ðαçáóíááøά áí ίáεéá ίó - ñáì çíááø:
εçíáíà úí á òðáíεéí, ίε÷á
çáðáá ñúðòά òáεíáá ίýέíé òúεε!"

È ïðááε áóíε. Íááááíúε è ñáì
ñε áε á øáííáε ίá ñúðòáòí Áíέéí.
à ñáá ïáε ίáúí ñáεáá òóé ñúðòά.
È ïáεááεòά ïðýçííúíε çááçáεòε,
úí áñýεá áá÷áð áí òáεá ááçáðεááí
íá ίáúðá çáááðááòá - ñááá
çáááðýòά áí, ίáíáááεò ίò ñúí,
éáòí ίάæááíáð òáìí äà ñá ïýðá.
À ñýεáøά íáíóε, εç ñáεí ίάεáá
εçáεááøά ñ òáòáðòáòά ñε ίááíá
óíáñáíí ίáòáεíεε ίýέíé ïεáá:

ĩĩæúđøáíàòà èçĩĩàðèõĩ ĩĩñáí
 áòòáøá ñ ĩóñòà ææéáà çàðää ĩèääĩñò
 è ÷áçíáøá çà áääæ ĩĩ-ĩóñòà íáè÷.
 À áðáíàòí óúð÷è, íá ãí á ãðèæà
 êĩó ðáæè, ĩèòí êĩó á èáèí, -
 òí íáóñàòĩ ÷áèíòí íà Áíéèà
 ĩðèáááà è íàà òúíèý íò ĩĩæéää
 áúéáíèà ñýíèà íà òúáà çàíáòíà.
 Íá ááøá áá÷á ĩçè Áíééí òíé,
 íà ãñè÷èè áðää - ñáááíèèòá ááç íááí,
 ñáááíèè ùí íá áèääòà, ĩèòí
 õíðí õíðíòí. Íè èíé íá ĩĩèòà
 èàèáí íó á íà ĩèääíòí ñúðòá;
 ĩà è àà ĩèòà, èàçáà èè ñá ñ áóìè
 ñúðòáòí èàé òúáóáà çà ñáááá!
 Íá ĩèòàòà áí è çàúí òàèà
 á ðááíòà íáíóñíàè òíé. È ñáíè,
 è áðóáĩñáèèè èääàòà ĩðè íááí,
 èàòí ĩðè ĩúðáè ìàéñòíð áú÷áááð -
 ÷á ðááíòàòà ìàéñòíðà ñè àèðè;
 àèà íà ĩèääèé ìàéñòíð ñá ĩòùý
 ĩò ìàéñòíðèúé è ðááíòà, ĩðèàè
 èçáĩðàòà íó áíèòá èçáĩðè...
 Íá àèää ñá çà ðááíòà ðúéà,
 èíáàòí ĩááíá ĩúéà íà ñúðòá.

Íà èðáé íà èýòí - áðóáàòà áíàèíà -
 áááíúæ è áääæ íó ìàéèà ĩĩçááàòíà,
 òúé èçááèá÷, áíáá ĩððáðè ýñíí:
 (òá ĩðáá íáæàèà ĩðèáá÷áð ñááýòà)
 "Áèèí áèèíòí, ÷ááí: áñá, ùí áèáà,
 ñá ñ áíè çááðááý... Áð, íá áĩæèáý,
 òíé òàðèí òè - ááðáí, áíèèà ñá áíè
 áà àèáý è àç ĩòíýíà, íà óíó÷á
 áà ñá ĩðááááí..." Íá ĩòáúðíà Áíééí
 íà ìàé÷èíè ñè áóìè. Èçĩĩá ááæè
 ý ñàè ĩçúðíà è ĩðèáááá ÷áèí;
 è ñòðáíí ñá óñìèàèà çáñòíý
 íà óñòíèòá íó. Èíé çíáé, ááèèè íáúí
 áà èàæá ððáííà òàç óñìèàèà òèòà -
 è ĩàè èç÷áçíà íýíà, èàèòí áíéáá!
 Ñ òíàà ñá ñáúðøè ñáíí íáý áá÷áð.
 À íáñéíðí è ĩĩíà, íáòò,
 ùí áá ñòíðèèà ñòàðàòà íó ìàéèà,
 ñá ñáúðøè: ĩèíà è íá ĩèíà áðáíá,
 áíáááá òý ĩò ááùèíí íó ñáèí
 èúúíáíèòà è óáèááíà, è ñĩðáòíà.

Èíé çíáé èàé ĩðèñòáíà èáñíí Áíééí.
 Íàèñòèíà, òí ĩðèèàçèè íá ùá -
 òàòúð ñá ìàé÷èí èáñíí íá ĩðáéúðøà,
 ĩí áñá ĩàè... Áà; à áóè÷á íó ñá ĩááíà

íà ÷ãñò, íà áóë÷ã - çèàòí. Ííçèàðè
 òí Áíééíáàðà éúùà è çàðàááà
 ñòàððøéí ñúðòá ìàé÷èí. È ÷ãñòí
 "Ñííèàé òè, áíæá - øúííáøá ñè òÿ,
 èàòí ÿ æéáà ñíðáðíà è çãñíÿíà
 èç éúùè àà ðáàè, - ñííèàé, ÷ã ìáí
 è ÷ááíòí ìè ñ òàÿ ÷ãñò ààðè!"

Íí ðááíñòðà é áá ááíí áíð÷èéí
 òíáà, ÷ã áñá ìáíðúúáí òíæ Áíééí
 è íÿèàè ñè èàòí çàìàÿí; ðá÷
 ñúáñáí ìáðÿáéí èç òñòà èçòñòÿ;
 ñíÿéíáà ìá àèæáà, ìá áí÷óáà,
 íí áí çíà áá ñí òáèè áíè èç éúùè
 ñá áÿáà. Ìàéòè ìá ñúðòá òíáà
 çéá ìááàøá, íí èáñíí ñá ìðèáóíáà
 çà ÷ááí ìàééà òúé ñàìà-ñàìè÷èà -
 íàèè ñí áðáìá ñá ñíðááÿ!

Íáá éúùè çéí ñá àèáøá, à çèà
 íà ÷ó ñá áóíà. Óúé ñá ìèíà çèìà,
 çàíðíèàðè ñá, èÿòí ìðáèáðÿ -
 áé áíéáà áñáí. Íúá áðíçáíááð,
 è ðááíðòðà ñíèñà ñá ìðèáúðøà;
 çáñí÷íàðà çà çèíèèè àà áíðáÿò
 ìò ìáðáìá éúúíáíèèè ñòííáíè.

Òàèúá éúúíáíèè ááøá Íáíéí Áúðà,
 íúæúð ìá Íááà, Áíééíá ááííáðúñòíèè,
 È ìðèáá÷áð, çááðúúáéèè ñá íúðúíí
 ìò ðááíðà, ìðè Áíééà òíé çááúðíà:
 "×óé, áñíà ÷àèàð ñúáíáá; ìèíè,
 éíáàòí ñáíáà òèÿ áíè òè ìááíá."

Çàøáìáðèòà òèÿ ìðíñòè áóíè
 ñúðòá è ìáìàð Áíééó, èàèòí áñáí
 çàøáìáðÿáà àèðúð ñóó èèñòáð,
 ìá ááééàðà ñè ìúá áñá èðáíáí.
 È ááà áíè òíæ òíé èàòí á ìáñáÿñò.
 Íá ðáíèíà, ìá òðáðèé ááí, ó òÿò ñá
 ñí ñá÷èáàðà Áíééí íçíáà...
 Íá ááíðà áÿòà ñúáíááðà ñáðáíè
 è çàèíáè ñá òíé çà òÿò, í÷è
 ááç àà áúçáèá íéíè àà ñíæááíá.

Íðááè éúí ìèááíá: ðàðàèòá ìóáíí
 ìò ðááíðà èç ááíðà ñá ìðèáðàðà.
 Òíáááà ñ÷ó çáà ñááá ñòúíèè òíé
 è ñçáðáà èçèáé: "Áíá ñííçè, Áíééí!"

È òóðàèñè òíé ñáííàð ñá ìáúðíà -
 à áÿèà Íááà áá÷ã òáì ìàðàðúé

ìòìèíàààøá, ñ éíáèèèòà íà ðàìí.
 È ùý íá ùý, à àñá ìàè óúðèè òíé
 ñèàà íáy ñāèàà - è ñúāèààà èàè
 òý áúçèðèèè çàà ñððè: áýè ÷àíááð
 ñāèðá é ñá ìáðíà è çàðòèè.
 Àèà ñá òý çà áúèáí íá çàáààè.
 È òíý ìúð, íà áðúùàíá, ìðáà íáíí
 çàíðý, íà ðàìí ñ ìáíòèðà éíááíè,
 èàðí ìðíàòíà: "Áóíàì íó ìòáàáíá -
 ùá ñá ðàçñèìýð ñúáíáá... áð, çíàèø ý,
 èàèúáðí ñè á Íáíéí... Àìè òè
 èàèáí ñè, Áíééí?" àèà ý íá ÷ó
 òíé òíý ìúð - ìáìñòí àèàðí, ñáðáààè
 çàáðýè á àíðíàà òáíèà, àà çàðúéáà
 ìáìñòáí íà ñáíáà èèéí... "Çáð -
 òý ñáíáè - èàæè áí, áðíðí èýðí
 ìðèà` íá ñá ñá àèæààèè... À, Áíééí?"

- Áàà èàðà, Íáíí - èàðí ñá çàíý ñá òíé íáàèè... - Òáðí ñá, ññèàé - ìò ìàèèà ìíáí çàðáàá... " Ìñòíý - è ìúðàà
 òý ìòíáí ìàè ñāçá: "Íà ðàíèíà çàìèíà Íáíéí ñ òáèèà á Çàáíðá... Áðáíá ìýðèà ñá, ìèíóáà, ñúí ñýèàøá
 ñúíóáàø!" - Áð, ñúíóáàø! È ñúí èè ááøá! - ñìòðíèáàè òíé... È ñòíðè ìó ñá ðàáíðàðà áá÷á èàðí àà á
 ìðèáúðèèè, è ìááúðçí ñáðà ñá÷èàà, ìàèáíáí àà ñè òíàè; ìí ñá èçíðáàè, çàñòíý ñá, ìýèàè ó÷óááí: "Òóé? ×á
 èàè òàèà? Çàìí?... " À áíáðèèà áí íáíí ìíáðè ì÷è, èàðí ÷á èè òý èñèàøá òíáà, ùí íá èçáòíà ñ çàìúāèáíè áòíè,
 àà áí áíáòíà ñ ñāèàà - "Áúèàà ñú, è Íáíéí á á Çàáíðá"... Èàðí ñāè ìðíáèèà ñúðá Áíééíáí òáç áòíè! -
 "Ìñòàè ñè ñáíáí!" - Ñáíáí... ìíáí çàðáàá!

Íááýñòà Ðàèèè ìùá íá ñá ááøá
 ìòñðàìèèè è ñðàì íàà èúùè ìááíà.
 Óúé àèàà òí... Èðàè òèàð ìñèíá ìýéíé,
 èóèàðà ñè ìòúðñè è çàìèíá,
 à, òíèó-àèæ, ññíòóðèéí çàá÷áñ:
 ññáéíá áàððáò - è áííè ááèàðà!
 Íòáà ññáy ñèðàèà, òíé ñàìè÷úé
 ñè çíááøá - à òèàñíà áí çàèèñáí
 áí áóðýðà íá ÷óáñòáà, ùí áóøà ìó
 ñíòñòíøèòà, ìúðáèè àèòúð ìùá
 íáñííáíàè àà ìðáæèááá - èàèðí
 áíðà á ññàð: ìáííáàñáíà èñèðà
 èçáèè è ñ ááíèíà ñèèà òèàì ñá àìáà,
 è çáèáíòà ìðááðúùà ñá íá ìòñòíø.
 Íá áí ñáúðòý áí èúùè áá÷ ñúáñáì
 è ðàáíðàðà, ññííááíà ìàè,
 èàðí ìáóáèà ñèúñáíà ññàðèðíà
 è ñá èçáúðíá òíé á ìáñáýñò ìò íáy.
 Íà è ñàìà ñá ðàáíðà èçáúðíà
 ìò ìàèñòíðà, ññèàèà, ìáóñáðíí.
 È àà ñá íá èçáúðíá! Ñí çíðè
 èçèáçá ÷àè - ÷àè áá÷áð ñá áíáúðèè,
 ìáðýçáí áðúñòà. Ðàáíðà áí ÷àèà
 è òíðàðà ìðèìèðàð - ááí çà ááí,
 è ìèèíé áá÷ ìðè ìáíí íá çàáðúùà...
 Óúðíáíáòí à ñ èðàè. Íá èçòúðíý

íááíéíàòà íó ìàéèà; àèà éáøéè
 áí áðíá àà áá òúðíÿèà - íá áé ÷óèà
 îò ÷ááíðí ñè íá÷ááíáíè áóìè.
 Éíáàðí íó íàðÿéíà òÿ - çà ñíÿõ
 è íá ááòàðà ÷á á ñòàíáè áá÷á -
 èçáúðíà ñá òíé ñíííàðí éúí íáÿ:
 "Òáá úí òè á? Íáèè íá íáí ñá ñàÿò!
 Àç è ñíáðúò, è íúèàðà ñè çíáÿ."
 Íè áóìèòà áíðèàðà íó íááÿñòà
 íá ñíÿ àà éàæá; ááíáí ñí øáðíÿ,
 ñí ðááíðà íáñàì-íàðàì, à ñóððèí
 ïðèðòéÿøá áúçáèàèèáðí ñè, ìíèðí
 îò ñúèçè, ìàééà àà áí íá ñúáèááà.

È áðí íàé çà áñè÷èè áðááá ïðíèáð
 áíáÿ áíéíÿèà òñíúé íòéúí þá.
 Çà ðááíðà ñá òíðà çàéíáèòà,
 à Áíééí íéúçíá áñá ñí íáòáíèðá.
 Áñà íáìðúúáí è ñí íáòáíèðá
 òàéúá ñí òáèè íáááèè - è á ìèá
 íàèáðÿ áí íá áíÿá è ÿáíè áóìè,
 îò òúííðí íúè÷áíèá ñí-çèè,
 è íÿìà èðáé... Íðáç èÿòíà æááà òúé
 ñá íúéíàð íóáí òáæèè áíè è íúéà
 á íá áóøàðà, à éíáàðí ðóóíá
 áúæá è áðááóøèà, áááæ ñí áíðáæíáé.
 Èçòíáèòà è áðà÷èè, è çíáðàðè,
 èàèáí íá íó çàíáñáàòà áí òéÿáà,
 ñí èàèáí íá áéèúá ííúáí áí àèìèòà -
 íá áé éúñíáð. Ñ íááèè ñèðèðíí áøèðè
 á áèáèà, òíé èçèèçàøá èç éúúè
 è áðúúàøá ñá áá÷áð íáè ìèÿí.
 Éáè ìáààøá íáááñòè íá ñúðòá,
 èàèáí òáæáøá íéòè íá áóøàðà,
 úí áè á ÷óæáè áíÿ - íúð ìèíááàð,
 ááçíúðíè áóìè áóìàð: "Áú÷áááðÿ
 çááúðçà íúí çà áú÷áàðà!" Íá ñòðàÿ
 è íá ñííáñá ñðàì íá ñòàðèíè,
 ïðè ïðíèáð ìúá áðèæíàðà íó ìàééà
 íá íáúðà ñá áúðíà - è íá ñòáíà.
 Íðè ñíúðòíèé ÷áñ áíáááíòà ìèÿí
 îò ìáòáíáðà Áíéèà. Íí îò íááí
 ñá ñòàðàðà òòáúðíà ñí òáæèè áóìè:
 "Àà òè íá áúáá ïðíñòí íè îò áíáà,
 íèðí îò ìàéèà, ñèíéí!" - èçáúðíà.
 Áèááàðà íó ñí áðóáí ááøá íúéíà
 è ìàé÷èíèðá áóìè áàèè òíé
 ÷ó è ðáçáðà, éíé çíáá. Ñáíí ñáðà
 óñòàðà íó óñíèáèà ñòðáíá; ìèá
 íá óñòíèðá íó çáñòíÿíá, òèòí
 èç÷áçíà òÿ, òúé èàèòí ñá ÿàè...
 Áé íá èçòíá áíáèíá, îðèàèòí Áíééí

nã áá íæáíèè - è ãíäèíà èàè á
 æèáíòà íà íáâÿñòàòà ïí-áðíèè.
 È íúèèñ òÿ ïðáíáñÿøá íáèèè
 îð íÿéíãà íáè÷íèÿ ñè íúæ,
 è íúèèñ ñúèçè ðííáøá - á ñãáòà
 ñàìèíèà, èàòí èàí÷èòà íà ñòðÿòà.
 "Æèáíò á äããáí - ãñÿéíé áí æèáíòà
 ñ ÷ãñòà ñè" - òúé ðàçãóííãøá ñã òÿ
 ñí ìàé÷èè ñè äóìè, è ñã íèàòí
 ññèóøãàøá á ñúðòá ñè, ÷á ñã íãáí
 ñã ááø áðíæáà çàðíäèèà. Áíééó
 òÿ íãããáíúæ íàèáíãà ñã äà èàæá,
 à íáùí ÿ çà ãúðèíòí ïðèðèñíá
 è áíãñòí áóìè ñúèçè ÿ èçáéÿò.
 Ñàì ñæáøá è òíé äà àèäè ÿñí,
 íáâÿñòàòà íó ÷á ùá ñòáíá ìàèèè
 íãñéíðí, àèà éíé òè ÿ ñíæèæãà!
 À ïðèäèèæããà ñúãáíñííéé äáí
 è áí ñãùà... Íáùí é á íú÷íí
 è ðãáíñòí - è èñèà é ñã íáíó
 äà ñíãáðè òóé, ùí äóøà é íú÷è
 è òàéíí ðãããà: "Íããèè íúé òíãà
 áí ñãííá, äðóáí àèí íá ñíããà!"

Íòããáíà ñéúíóá çàéãã è ñúòà
 íãã óíðáíí ñãéí ñã íããããñè.
 Ìðèäèðàò ñã ðãáíòíèèè äííà,
 éíèÿ ñèðèíòÿò, ñíããñèè òð ñíèàòí
 íà áóííà òãæèè ñííè... Íòããè÷-
 òÿ ñòúíèèòá íãðãáíè íà íúæúò ñè
 áíçá, íà ïðããà éúúáí ñã èçíðãàè
 äà áí ñíðãùíá. Çàèðèÿíí òíé
 ïðããá íáÿ ñã áúçíðÿ è ÿ èðúáíèøèè
 èçãèããà èçííã áãæàè: "Äà íá áè
 è òè äà ìè çáíðá÷ãø íúò!" - ñã ñíííá,
 è íà æáíá ñè ñíæèããà ñãáíèèá,
 áãç äà ñúãèããà - òèãñíá ÿ ñ èíèÿíí,
 ñúáíðè ÿ íà ñíãúò è òèíèíá,
 èàòí ïðííúíðà, ñéúðòàéèè ñí çúáè:
 "×á á ìãðáíàòà ìè òðàèòà íúò -
 è òè èè íúé ùá ìè òðàèããø áéúúè!"

Ìðãç íáÿ ñú áí íúèè òÿ áíáè
 áãç áðáíá íúðãà - è ñíñèãáíÿ ðíæáà.
 Íáíããðáíèèòá íúèè íá ñííããá
 è èããíá òÿ íá íáúðà, çà íèããà
 äà ñã íá àèáíá. Äðèæíèòá ñúñããèè
 íèíèí íáÿ øáòàòà, à òÿ
 áãçíàíãòíá ñã ìÿðàøá á èããèíòí,
 íãøáííóããéèè ñ óñòíè çãáíðáèè
 íãñããñòíè áóìè è íà ñíæúðãáíè
 í÷è ñí ñíæèããá íãííããæèæíí äãèããáí.

Íáðýæí òý áíóíæääøá íà ñááá
 è áñá, íáíóñóí, ñ áóíè è ñí ííæää
 çà ðíæáàðà ñè íèðà: àèà íééíé
 íá íñíáé áíðè àà é çààðíá
 éúää á òý, èàéáí ñí íáý ñðáíá,
 è ñàíí ý òáøàðà ñí èçíàìè,
 ÷á íýéíý è í àì-éúää ñè óæ
 äàððóí á íðèáðàèà íà éúðíà,
 áíèàðí ñá íð áíèáñð òý íðíæáíá.
 Éíé áé é èàçàè è èàéáí - íà íàééà
 íðè ñíúðð, çà ðíæáà íúððáíðíáíá?

Ñúáðáíè áýðà íðèää÷áð äääíúæ
 ñúñáæèèðà íðè áíéíàðà ðíæèèèà
 è íáý òá - çà áðáíá óéðíðáíá
 íð íáíèðàðà - ñí ííáíéíè áóíè
 ðàçðóøáàðà. À òúéíí ñá è Áíééí
 òíááç çááúðíá áéúúè. Íðáá áðàðàðà
 òíé, ááç àà èñèà, ñá áúçíðý è áñéóøà
 áí áíáíðà, ùí èääøá íðáúððá.
 È ÷ó òíé ýñíí áóíè íà æáíá ñè:
 "Ííáðéúçíáð ñá èç ñòúéáàðà, à òí
 íá íó áá áðáíá... ííæð íáñáð, äää...
 Íáèè áééí íó íèñáí... Ííáñíð
 ñí ñòúéáà íáíðè, è í àì èàè ñí òýð
 íà ííáíèáñ ñòúíèð - òà íà äáíðà ÷áè...
 Áð, áíæ÷éí, íà íáý íú!" È íèúí
 íá ÷ó íàðàðúé Áíééí. Ñíðý ñá òíé
 è èàðí ñá ÷á íáúí ááè á äóøà íó,
 çááè íó íàíáð è ñúððáðí ñðèñíá,
 èàðí íðèèèáúáí íðúíð íáæáó áðàðè.
 Èàéáí áá òóé? Ñí éúæíáíè áóíè òý
 çàèðèèý òíý, éíéðí íèääíñðà é
 íí÷áðíè, éíéðí ñí íúðáàðà ñè ðíæáà
 óáè? Íá á èè òóé íáñúí? Ñí èàéáí èè
 çà íáý òíé á áðáá, òà áí çàèðèèý
 íðáá òíðàðà?!

È òýèà íú ñá òíé
 ñí äáíðà èóðà, ñýèàð òèý áóíè
 á äóøàðà íó íðèðèðà íðíáñððà
 è á óæáñ òíé áúéáíéí è áúéáíéí
 ñá á òáý íðíáñð áçèðà - è íðúðñáí
 ñàìè÷úé ñá íð ñááá ñè íðáúðíá...
 È áúéää áá çà íááí òáý íú,
 íí-áúéää íð äáíáðá, íðáæèááíè
 ñ èçáúðíáðí ñúððá íð áñè÷éí íèéí,
 íèèáýúí çà íááí áí íááíèý.
 È íáááíúæ íðáç íáý íú íðèñòúíý

êúì ìðàãà òìé - à íá ìñìy äà âëåçà.

Íà òðàðèé äáí, ñ ìðèääáíá äëääà
 áúðääåøà òìé ñëää ÷áðíòì ìñëèí
 íà ñáíyðà íááíëíèòà íááñòà...
 Çàðáíðèòà íáíòáíðáí áðíá -
 ðàçèääíòà ñá òíðàðà - òúííáé
 ÷áðííáíéé äáíð... Ííðèòèy áá÷áðíèé
 èðèáé íáááðíáíè áóðáíè è òyì
 ìðàéíí íáúí èàðí ÷á èè øáííá.
 Íáá òíèó-úí çáñèíáíèy áðíá
 çáñòáíáé, Áíééí èàðí áéáíáíáí,
 èàðí íáááðíáíáí èàíúé, íáñíááèæíí
 ñ íáíðáíá äëääà íà áðúá ñòíy,
 áíèéá ñá ñíóííá òúííá ñú. Òíáááà
 óíúðè ñá êúì êúúè òìé. È íáé
 íá ìñìíáé ìðàç êúúííéé ìðàã äà âëåçà,
 à ñááíá áúí íà íèñèèy ÷áðááé,
 çàèðè èèòà ñ ðúéà - è íúðàè íúð
 ñòóááíáòà ñáíòóííò áí íááúðíá
 è èç í÷è ìó òèúòíáèè èçòðúáíá
 ñúéçè, íáçíáíéíè áíñááà çà íááí...

À íáááèáéí íáéää ñè èç ñáéí,
 óíáñáíí íáòáíéíè íyèíè ìèää
 èçáèääøá ñ òàðàðàðà ñè íááíá.
 Ííáéúðøáíáòà èçííáðèòíí íáñáí
 áòòáøá ñ íóñòà æàéáá çáðáá ìèääíñò
 è ÷áçíáøá çà áááæ ñí-íóñòà íáé÷.

Ï ÆÚÓÄÀ

Íñòàòòòà ñíáááá ñðú÷íí áyèà Íááá;
 Ñòáíáíéíí ñ íáy ñèèè äà ìðáááðy -
 Íááá øááíáèòì èçííá ááæáè äëääà,
 òìé è òúé, óñíèòíáò, íáè ìðáíááðy:

"Áúðçáé, áyèà Íááí, íáéíá ñ òááá áéy -
 íá òà èè ñíðáááðy, ááááí, áóøí áéääà,
 ìðúñòáí íà ðúéàðà, íáíèçè íà øèy,
 è ñúðòá ìðèääáááí - ìðèááí òááá áðááá."

Áúðçà áyèà Íááá, æúíá è ìòááèy,
 à ñúðçà é òðáíèà, èàðí ìðè÷èà ìèàðà...
 Ñéúíóáòì ìòñèí÷è áá÷á íà éíðàèy,
 ñðíèòá æáòááðè íà ñòáíèà ñíðyòá.

Ñáíí áyèà Íááá ñúðíúð íá ìñòááy,
 ñí÷èà è ñíòáíèà - éíé çà òyð òè ìàðè...
 "Àà ìó ìèñèè, éíéòì íáéíá ñá çàèááy!" -
 Ñòáíáíá ñáèà÷àð ìòííèè áðóááðè.

èúì ìðààà òíé - à íá ìñìy àà àèàçà.

Ñéúíóá ñíðy íà ìèàáíá. Áàòðáò íá ìíáóòàà
è ìàðà òðáíèà íàà ìíèá. Íà çààyò
ìðíáòà àðóæèà ñááíá àà ìèàáíóàà;
ñàì òà àààìèà ñúðìè íá ìñòààyò.

Áààéñáò íúòè áá÷á ìñòàò ìíáíàèòà -
ìèòí òíé íáñòèàà, ìèòí òy ìñòày...
Á ñèáíè í÷è àèá èðúá ìèàáàæèà èèòí,
ìíèáàè ìðèìðáæà ñéúí÷íàà çàìày.

Ùñ àà ìòìàéíáyò ñèèè çàìðáíè,
ìèàáí ñúðòá íáè àè ñ ìñòèá ííá ìíáéàìà...
Ìàáíá áá÷áð. Íáàà àðóæèèòà çàñíáíè
àðàçíyò: "Çíð áíèyì á - ì ñáààà áíèàì!"

ßñí ñéúíóá çàéáá çàà áàèèáì ààèá÷áí,
íàà ìíèáòí èúòíá ìðááííùíá ìðíòèààà,
àà ìðèáúðøè áñyèíé ñáíy òðóá òðá÷áí
ñòàðèé àðááíáíèí àèèñ çàñíáyà.

Ñòàìáíèí è Íáàà, èàèòí á çíðè ðáííè
ìí÷íàòà, òàèà ñá íáñòèáíáèè ñíðyòà...
Íòíèíè æúòààðè, ìèíèí èì ñáðáíè,
ìðááí ñá á í÷èòà Ñòàìáíèó ìðèñíyòà...

"Íðúæáñà! Íá íáéíá - àç øáàà ñè àéy!" -
áèáàà òíé èçáèèà, òñòíè ñòèñíáè yáíí...
Èðøèà ñá è áúçíàè áyèà Íáàà ìàáíá -
ìñòðà áóìà, ìñòúð ííæ á ñúðòá ìðíáè y.

Ñòáéíòà ñá àðóæèè ñ àèè ìò èçíáíáàà,
ìèèàò y, ñ áíáèòà ìðúñèàò áéááí ÷áéí.
Áñóá... Ìèààè àðóæèè àðóæèàòà ñè ìèààà
ìíáñíòà ìúðòàà ìèà÷áøèñ èúì ñáéí.

ÁÀ×Í ÈÈÐÍ

Òíç ááí íááñèòà Áà÷à àè Èèðà -
áá÷á çàáðáàèò èíy áá áíáèíá -
àðóæèòà, ñ íááí ùí áyòà, ñòíòèíá,
ñá ìòúðáàòà. Áò, òí ñá ðàçáèðà!

Òíçè íá yè è áíðè íá ìèðèñàè
èóè; y íúé íy àòìàè ñá ìðáñòðóàà;
òðáòè ñá èðúñòè: "Òà èíé àè óéáèñàè
íà òàéíáíè ìí óíúò! Àà áóíòóàà?"

Íðíòèá éíáí? Çà èàéáí? È çàùí èè?
Òàðy ìè áèáà á, àèèàò àà áí ÷óàà!
Áá÷á ìðáñòáíáòà ñúèçè, íááíèè
è èðúáíèíèòà, ìðèàè òíé òàðóàà..."

êúi ïðàãà òíé - à íá ïñîÿ äà âëâçà.

Áðî ïúé ïçè òàì ñéóðà òàëóàà
íà ááñ ìóðáñ áóáíàè íàáóðí:
"Ááñ, àëëàð äà òè áíèðá ñú÷óàà:
íáíá íà òàéðè ïäëúãàòà ëðòí."

Áà÷í àè Êèðí ñòíè è æ èãããã
è íó ñá á ñúéçè ñúðóòòí íáèèàà:
"Áíæá ïðñðè, çà òàèèàà áíãããã
èñèàð ñáíáíàà è àç... çà òàèèàà..."

È, íááñðáéúé, íáñðáá ñá èçñòúíè -
âñÿ á, ÷óæàà ÿ âñÿ íá ññèðà:
"Áòí, æèâíòà çà äðóàè á ñéúíè -
òíé á ñðàçáí çà Áà÷à àè Êèðà!

Áñè÷èè, ùí àèàèòá òóèà ïðáá áàçè,
òá ñà íáàèíè - è òèÿ á çàðáñðà...
Àç ñúí àèñíáí, áàèí ñàíí àçè -
÷á ñúí áíããããòà ñìÿðàè çà òíðà.

Àç ñúí àèñíáí! È ñ Áà÷à ñè Êèðà
ùíòí àè ñèèíá òàèíáà ïðááòòá -
áóóñ ñáíáíáíéé ñáíáíáí òíèðà,
à ñè íá áðúçàà ñ æèâíòà ðúóáðá!"

È ñèà÷áí áá çà ñáíéòà èçíàà
òíé íá ááñèèèàòà...ãð, ñèðñàòà! -
È ññòððàíè íó ðàçáíéíèè ááàà:
èàèòí Èñóñà èñàòòí ðàçííàòà.

End of The Project Gutenberg Etext of Epical Songs, by Pencho Slaveykov

from <http://manybooks.net/>